

บทที่ 12

ผลกระทบเชิงปริมาณจากข้อตกลงเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา

เป็นที่ทราบกันดีว่า ข้อตกลงการเจรจาการค้าแบบพหุภาคีรอบโดฮา ที่อาจจะเกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นเดียวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากข้อตกลงแบบทวิภาคี ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย มีผลให้ภาคเศรษฐกิจต่างๆของไทยได้รับผลกระทบที่แตกต่างกัน และโดยรวมประเทศไทยอาจจะได้ผลประโยชน์สุทธิเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาระในข้อตกลงขั้นสุดท้ายซึ่งยังไม่ทราบแน่ชัด ในทางทฤษฎี ผลประโยชน์สุทธิของโลกจะเพิ่มขึ้นมากจากการมีการค้าเสรี ส่วนประเทศต่างๆจะได้ผลประโยชน์สังคมโดยรวมมาน้อยแตกต่างกันไป ดังนั้นกระบวนการกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศในเรื่องนี้จึงมีความสำคัญ และจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เนื้อหาของบทนี้ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ หัวข้อที่ 12.1 เสนอแบบจำลองสำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลง ประกอบด้วยแบบจำลอง GTAP แบบสถิตย์และแบบพลวัต (GTAP-dyn) หัวข้อที่ 12.2 บรรยายระบบข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์ การกำหนดกลุ่มสินค้าและประเทศที่ใช้ในการศึกษา หัวข้อที่ 12.3 กำหนดสถานการณ์สมมติ (Scenario) ในการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณภายใต้แบบจำลอง หัวข้อที่ 12.4 เสนอผลการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณภายใต้ข้อสมมติสถานการณ์ต่างๆ หัวข้อที่ 12.5 เสนอกรอบและผลการวิเคราะห์สำหรับแบบจำลองเชิงพลวัต และหัวข้อสุดท้าย 12.6 สรุปและให้ข้อสังเกตสังท้าย

12.1 แบบจำลองสำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลง

แบบจำลองการค้าโลก GTAP แบบสถิตยและแบบพลวัตที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์แบบดุลยภาพทั่วไป (Computable General Equilibrium: CGE) ถูกพัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัย Purdue ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันได้กลายเป็นเครื่องมือที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะการวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าในแง่มุมต่างๆทั้งแบบทวิภาคีหรือแบบพหุภาคี เนื่องจากแบบจำลองนี้สามารถแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจโลกทั้งระบบไปพร้อมกันมิใช่ผลที่เกิดเฉพาะในประเทศไทยหรือประเทศคู่เจรจาเท่านั้นแบบจำลองเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในโลก เข้าด้วยกันผ่านทางทางการค้าระหว่างประเทศ และการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ

แบบจำลองใหม่นี้ที่อิงกับฐานข้อมูลเศรษฐกิจโลกรุ่นล่าสุด (Version 7.1 ออกเมื่อพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553) ครอบคลุม 133 ประเทศจากบรรดาประเทศสมาชิกรวม 153 ประเทศและมีสาขาการผลิต 57 สาขา ตั้งแต่ภาคเกษตรกรรมภาคอุตสาหกรรมจนถึงภาคบริการ รวมทั้งยังแสดงรายละเอียดของปัจจัยการผลิตอีก 5 ประเภท ประกอบด้วย แรงงานไร้ฝีมือ แรงงานมีฝีมือ ที่ดิน ทุน และทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมในแง่ของประเทศและสาขาการผลิต นับเป็นจุดเด่นอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้แบบจำลองนี้มีความแพร่หลายในระดับโลก ถูกนำมาใช้วิเคราะห์ผลทางนโยบายโดยหน่วยงานของรัฐ และองค์กรระหว่างประเทศ

แบบจำลองการค้าโลก Dynamic GTAP เป็นแบบจำลองเชิงปริมาณที่พัฒนาขึ้นใหม่ แตกต่างจากแบบจำลอง GTAP เดิมที่มีลักษณะสถิตย ลักษณะเด่นที่สำคัญคือ สามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในระยะสั้นและระยะยาว ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงกติกาที่เกิดขึ้นภายใต้ข้อตกลงการเจรจาการค้าแบบพหุภาคีได้เป็นอย่างดี การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจภายใต้ระบบการค้าโลกในปัจจุบัน จำเป็นต้องคำนึงการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ การสะสมทุน การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการค้า และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย นอกจากนี้ แบบจำลองเชิงพลวัตสามารถแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงสวัสดิการทางสังคม ผู้ได้ผลประโยชน์ ผู้เสียผลประโยชน์ ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี ตลอดช่วงเวลาที่ศึกษา ดังนั้น แบบจำลองเชิงพลวัต จึงมีความเหมาะสมมากกว่าในการวิเคราะห์ผลในระยะปานกลางและระยะยาว

นอกจากนี้ แบบจำลอง Dynamic GTAP นี้ สามารถใช้วิเคราะห์ผลของนโยบายการค้าระหว่างประเทศ หรือการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรนโยบายที่เกิดจากข้อตกลงพหุภาคี สามารถประเมินผลกระทบเชิงปริมาณของสถานการณ์แบบต่างๆที่เป็นผลทางนโยบาย (Policy Simulation Scenario) อาทิ แบบแผนการลดภาษีนำเข้า หรือการอุดหนุนการส่งออกของแต่ละประเทศในแต่ละปี ที่มีรูปแบบแตกต่างกัน หรือการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนในภูมิภาคต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจโลก เนื่องจากแบบจำลอง

อนุญาตให้ปัจจัยการผลิต มีการโยกย้ายและเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละปีไปตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งยังสามารถจำลองสถานการณ์การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในอนาคตในลักษณะต่างๆ เพื่อใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ผลของข้อตกลงการค้าพหุภาคีรอบโดฮาดังนั้น แบบจำลองนี้จึงสามารถแยกและวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆกัน สามารถตอบคำถามเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาได้ดี มีผลให้ความสามารถในเชิงพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ผลที่ดีขึ้น

รายละเอียดของแบบจำลอง GTAP นี้มีค่อนข้างมาก ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน Hertel (1997) หรือที่เว็บไซต์ <http://www.gtap.agecon.purdue.edu/> ในที่นี้จะขอสรุปโครงสร้างและข้อสมมติของแบบจำลอง อธิบายความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแบบจำลอง ความเชื่อมโยงระหว่างการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และแนวคิดการวัดสวัสดิการสังคม เนื้อหาส่วนนี้สรุปและเรียบเรียงมาจาก Brockmeier (2001)

12.1.1 โครงสร้างแบบจำลอง GTAP

แบบจำลอง ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วนคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ การโยกย้ายทุนระหว่างประเทศ และการค้าระหว่างประเทศ แบบจำลองกำหนดให้ทุกประเทศมีกิจกรรม การผลิต การบริโภค การสร้างทุน การใช้จ่ายและเก็บภาษีของภาครัฐ เช่นเดียวกับแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคทั่วไป ในกระบวนการผลิต สมมติให้มีปัจจัยการผลิต 3 ประเภทคือ ที่ดิน ทุน และแรงงาน แรงงานมีเพียงประเภทเดียวและสามารถโยกย้ายได้อย่างสมบูรณ์เฉพาะภายในประเทศ ส่วนทุนสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเต็มที่เฉพาะภายในภูมิภาค ส่วนที่ดินนั้นจัดเป็นปัจจัยการผลิตที่ปรับเปลี่ยนได้ช้า

สำหรับระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีโครงสร้างแบบเดียวกันคือ อุปทานในแบบจำลอง GTAP อยู่ภายใต้สมมติฐานที่ว่า ผู้ผลิตต้องการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization) ผู้ผลิตมีเทคโนโลยีการผลิตแบบผลได้ต่อขนาดคงที่ (Constant Returns to Scale) และตลาดมีการแข่งขันสมบูรณ์ โดยในกระบวนการผลิตในแต่ละอุตสาหกรรม ผู้ผลิตทำการตัดสินใจเลือกปัจจัยการผลิตทั้งสองชนิด คือ ปัจจัยการผลิตพื้นฐาน (ที่ดิน ทุน แรงงาน) และปัจจัยการผลิตขั้นกลาง โดยสมมติให้ค่าความยืดหยุ่นของการทดแทนระหว่างปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานและปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate Input) มีค่าคงที่ (Constant Elasticity of Substitution: CES) ส่วนการเลือกปัจจัยการผลิตขั้นกลาง ผู้ผลิตจะเลือกจากปัจจัยการผลิตในประเทศ และจากการนำเข้า โดยสมมติให้อัตราส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศและปัจจัยการผลิตที่ได้จากการนำเข้ามีสัดส่วนคงที่ ตามข้อสมมติว่าสินค้าภายในกับสินค้านอกไม่สามารถทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ (Armington Assumption)

สำหรับอุปสงค์ภายในได้แบบจำลอง GTAP รายได้ทั้งหมดจะถูกใช้โดย 3 ทาง ได้แก่ รายจ่ายภาคครัวเรือน การใช้จ่ายของภาครัฐ และการออม ตามแบบของ Cobb-Douglas Utility Function โดยที่ครัวเรือนมีแบบแผนการใช้จ่ายหรืออุปสงค์การบริโภค ตามแบบจำลองการใช้จ่ายเชิงเส้นตรง (Linear Expenditure

System: LES) และกำหนดให้สินค้าที่สามารถบริโภคได้คือสินค้าที่ผลิตในประเทศ และสินค้าที่นำเข้า โดยสมมติให้ค่าความยืดหยุ่นของการทดแทนคงที่ (Constant Elasticity of Substitution) การใช้จ่ายของภาครัฐจะถูกกำหนดล่วงหน้าภายในแบบจำลอง และกำหนดให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการซื้อสินค้าต่างๆ มีสัดส่วนคงที่

การกำหนดราคาและจุดดุลยภาพในแบบจำลอง GTAP ก็เหมือนกับแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ทั่วไป นั่นคือ ในท้ายที่สุด ตลาดทุกตลาดจะมีการปรับตัว จนกระทั่งระดับราคาสินค้า ทำให้อุปสงค์เท่ากับอุปทานสำหรับทุกสินค้า (Market Clearing) ผู้ผลิตรวมทั้งเจ้าของปัจจัยการผลิตจะได้รับผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์เท่ากับศูนย์ ราคาของปัจจัยการผลิตจะมีการปรับตัวเช่นเดียวกัน โดยสมมติให้มีการเคลื่อนย้ายของแรงงานระหว่างสาขาการผลิตเป็นไปโดยง่ายภายในประเทศ แต่เป็นไปโดยยากระหว่างประเทศ และระดับของเทคโนโลยีจะถูกกำหนดขึ้นภายนอกแบบจำลอง (Exogenously Determined)

12.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการใช้จ่ายต่างๆในระบบเศรษฐกิจ และภาคต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ของกิจกรรมในระบบเศรษฐกิจ สามารถสรุปให้เห็นได้จากภาพที่ 12.1 ซึ่งแสดงการไหลเวียนของรายได้ รายจ่าย การผลิตภายในประเทศ การค้าระหว่างประเทศ การเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศ ของประเทศหนึ่งๆ กับประเทศอื่นๆ แนวทางการอธิบายต่อไปนี้จะมองจากบนลงล่าง

ภาคครัวเรือนของประเทศหนึ่งๆ หรือกลุ่มประเทศ (Regional Household) ทำหน้าที่รวบรวมรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมในประเทศ รายได้ของภาคครัวเรือน จะถูกใช้จ่ายในรูปของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย 3 กลุ่ม คือ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน (PRIVEXP) การใช้จ่ายภาครัฐ (GOVEXP) และการออม (SAVE) แบบจำลองสมมติให้ฟังก์ชันอรรถประโยชน์เป็นแบบ Cobb-Douglas ดังนั้น สัดส่วนรายจ่ายทั้งสามส่วนต่อรายได้มีค่าคงที่ หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรายได้ของประเทศ มีผลให้การเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายทั้งสามส่วน เปลี่ยนไปในอัตราที่เท่ากัน

ภาคการผลิต หรือผู้ผลิต (Producer) สัมพันธ์กับภาคครัวเรือน โดยครัวเรือนเป็นผู้รับรายได้ ที่จ่ายโดยผู้ผลิต แสดงโดยลูกศรที่โยงจากผู้ผลิตขึ้นไปยังภาคครัวเรือน กำกับโดย $VOA(endw)$ ครัวเรือนได้รับรายได้ในฐานะที่เป็นผู้ถือครองปัจจัยการผลิต (Endowments) อันประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน และทุน รายได้ของภาคครัวเรือนหรือมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิต วัดตามราคา Agent ตามข้อสมมติของแบบจำลอง รายได้ที่ครัวเรือนได้มาจะถูกใช้ไปจนหมดในการใช้จ่าย 3 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้น

การพิจารณาโครงสร้างของรายจ่ายหรืออุปสงค์ขั้นสุดท้าย เริ่มจากภาครัฐ รายจ่ายการซื้อสินค้าและบริการโดยภาครัฐ มีมูลค่ารวมคือ $VDGA$ สมมติให้แบบแผนรายจ่าย มีสัดส่วนที่คงที่ในแต่ละสินค้าและบริการ

อุปสงค์ขั้นสุดท้ายส่วนที่สอง มาจากรายจ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน มีมูลค่ารวมกันคือ VDPA ฟังก์ชันรายจ่ายการบริโภค (Expenditure Function) อยู่ในรูป Constant Difference of Elasticity ซึ่งมีคุณสมบัติยืดหยุ่นกว่าฟังก์ชันแบบ CES หรือ LES ที่ใช้กันมากในแบบจำลองอื่นๆ

อุปสงค์ขั้นสุดท้ายส่วนสุดท้าย คือ อุปสงค์การออม ปริมาณเงินออมในระบบเศรษฐกิจ จะถูกใช้ไปในการลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์จนหมด มูลค่าการลงทุนเท่ากับ NETINV การลงทุนถูกกำหนดให้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการผลิตของอุตสาหกรรมต่างๆ ในระยะเวลาดังไป และไม่มีผลโดยตรงต่อการผลิตในเวลาปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม อุปสงค์ต่อการลงทุนจะมีผลต่อกิจกรรมแบบแผนการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งจะได้อธิบายเพิ่มเติมภายหลัง

หากพิจารณาภาคการผลิต ผู้ผลิตได้รับเงินมาจาก 4 แหล่งด้วยกัน (ดูลูกศรที่โยงเข้าหา Producer) คือ VDPA, VDGA, VDFA, NETINV หมายถึง รายได้จากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้แก่ภาคเอกชน รายได้จากการขายแก่ภาครัฐ รายได้จากการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ผลิตรายอื่นๆ ที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิต และรายได้จากการลงทุน ตามลำดับ ตามข้อสมมติกำไรของผู้ผลิตเป็นศูนย์ รายได้รวมทั้งหมดยุ่จะเท่ากับรายจ่ายที่ผู้ผลิตจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate Inputs) และปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Factors) รวมกัน

แบบจำลอง GTAP กำหนดให้เทคโนโลยีการผลิต มีคุณสมบัติแบบผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (Constant Returns to Scale) ภาคการผลิตแต่ละภาคทำการผลิตสินค้าเพียงหนึ่งชนิด โดยอาศัยปัจจัยการผลิตขั้นต้น และขั้นกลางประกอบกัน เทคโนโลยีการผลิตถูกกำหนดให้มีลักษณะแบบ Weak Separable ระหว่างปัจจัยการผลิตขั้นต้นและขั้นกลาง หมายความว่า ปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นต้นที่เหมาะสม จะไม่ขึ้นกับราคาปัจจัยการผลิตขั้นกลาง อีกนัยหนึ่งคือ อัตราการทดแทนทางการผลิต ระหว่างปัจจัยขั้นต้นและปัจจัยการผลิตขั้นกลางมีค่าคงที่

ปัจจัยการผลิตขั้นต้นสามารถแยกได้เป็น ปัจจัยการผลิตที่เคลื่อนย้ายได้อย่างสมบูรณ์ และเคลื่อนย้ายได้ไม่รวดเร็ว สำหรับปัจจัยการผลิตประเภทแรกนั้น ผลตอบแทนจากการถือครองตามราคาสตลาดมีค่าคงที่ที่จุดดุลยภาพ ไม่ว่าปัจจัยการผลิตนั้นจะอยู่ในภาคการผลิตใดในประเทศ ส่วนปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงได้ช้้นั้น ผลตอบแทนจากการถือครองจะยังคงมีความแตกต่างกันได้ในภาคการผลิตต่างๆ ที่จุดดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจ

12.1.3 ภาครัฐบาล

กำหนดให้ TAXES คือมูลค่าเงินโอนที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าและบริการต่างๆ เพื่อให้ไม่เกิดความสับสน จึงไม่จำเป็นต้องแสดงรูปลูกศรที่ลากในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับลูกศรที่กำหนดทิศทางของ TAXES

จากภาพที่ 12.1 ลูกศรที่แสดงโดยเส้นทึบหนากำกับด้วยคำว่า TAXES แสดงรายได้ภาษีสุทธิที่ภาคครัวเรือนได้รับจากธุรกิจเอกชน ผู้ผลิต และรัฐบาล ทั้งธุรกิจเอกชนและรัฐบาลมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นไปจากเดิม (ที่ยังไม่มีรัฐบาล) คือ จำเป็นต้องจ่าย TAXES ให้แก่ครัวเรือน เพิ่มเติมจากการใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าและบริการ เงินโอนสุทธิที่จ่ายโดยรัฐบาลประกอบด้วยภาษีจากการบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศ ส่วนเงินโอนสุทธิที่จ่ายโดยธุรกิจเอกชนประกอบด้วยภาษีจากการบริโภค และภาษีรายได้ สุทธิจากเงินอุดหนุนที่ได้จากรัฐบาล มูลค่าเงินโอนสุทธินี้ วัดได้จากส่วนต่างระหว่างราคาตลาด และราคาตามต้นทุนของผู้ผลิตที่รวมเอาภาษีไว้แล้ว

ในทำนองคล้ายกัน ผู้ผลิตในระบบเศรษฐกิจที่มีรัฐบาลต้องจ่าย TAXES ให้แก่ภาคครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วย ภาษีที่เก็บกับปัจจัยการผลิต และภาษีการผลิตสินค้า สุทธิจากเงินอุดหนุนที่ผู้ผลิตได้จากรัฐบาล

ที่กล่าวมา ได้แสดงให้เห็นว่าเงินโอนสุทธิที่เกิดขึ้นตอกับภาคครัวเรือน ดังนั้น รายได้ของภาคครัวเรือน จะเท่ากับรายจ่ายสำหรับการถือครองทรัพย์สิน และภาษีทุกประเภท สุทธิจากเงินอุดหนุน

แนวทางการคำนวณมูลค่าภาษีและมูลค่าการอุดหนุน ในแบบจำลอง GTAP คำนวณจากการเปรียบเทียบมูลค่าที่กำหนดจากราคาของผู้ผลิตหรือผู้บริโภค กับราคาตลาด(ราคาขาย) ส่วนต่างระหว่างราคาทั้งสอง แสดงมูลค่าภาษีหรือการอุดหนุน ยกตัวอย่างเช่น การเก็บภาษีกับผู้บริโภค ทำให้ราคาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายสูงกว่าราคาตลาด หรือหากมีการเก็บภาษีกับผู้ผลิต จะทำให้ราคาที่ผู้ผลิตได้รับต่ำกว่าราคาตลาด

12.1.4 การค้าระหว่างประเทศ

เพื่อแสดงการเชื่อมต่อระบบเศรษฐกิจกับภาคต่างประเทศ หรือประเทศอื่นๆที่มีอยู่ในแบบจำลอง เราจะรวมประเทศอื่นๆเข้าด้วยกันรวมเรียกว่า ประเทศอื่นๆ หรือ Rest of World (ROW) ในการเชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างประเทศ แบบจำลองสมมติให้มีภาคการขนส่งระหว่างประเทศ เพื่อให้แบบจำลองสามารถแยกความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าแบบ *cif* และ *fob* ราคาสินค้าที่ *cif* (Cost, Insurance and Freight) หมายถึง ราคาสินค้าที่ได้รวมเอาต้นทุนจากการเคลื่อนย้ายสินค้าจากพรมแดนประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมักประกอบด้วย ค่าประกันภัยระหว่างประเทศ และค่าขนส่ง เป็นต้น ส่วนราคา *fob* (Free on Board) นั้น หมายถึง ราคาสินค้าที่หน้าท่า ยังไม่รวมต้นทุนการเคลื่อนย้าย เพื่อให้รูปไม่ซับซ้อนเกินไป จึงไม่จำเป็นต้องแสดงให้เห็นในส่วนนี้

ประเทศอื่นๆ (Rest of World) แสดงโดยกล่องสุดท้ายในภาพที่ 12.1 ตามรูปนี้ ประเทศหรือระบบเศรษฐกิจที่เราากำลังจะพิจารณานับเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิดนี้ ผู้ผลิตในประเทศจะได้รายได้เพิ่มขึ้นจากอีกทางหนึ่งคือ รายได้จากการจำหน่ายสินค้าออกไปสู่ประเทศต่างๆ มีมูลค่าเท่ากับ VXMD ซึ่งเป็นมูลค่าการส่งออกตามราคาขายในประเทศ ในขณะเดียวกัน ผู้ผลิตจะทำการใช้จ่ายรายได้ เพื่อใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิต ทั้งขั้นต้น (Primary Factors) และขั้นกลาง (Intermediate inputs) ซึ่ง

ผลิตจากในประเทศ รวมทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ มีมูลค่าการนำเข้า เท่ากับ VIFA นอกจากนี้ ผู้ผลิตจะต้องเสียภาษีจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่นำเข้า ภาษีส่วนนี้รวมอยู่ใน TAXES ที่ผู้ผลิตจ่ายให้กับภาครัฐเรือนจึงไม่จำเป็นต้องแสดงซ้ำอีก

ในภาคการค้าระหว่างประเทศ แบบจำลองนี้อาศัยข้อสมมติฐานที่สำคัญเพื่อช่วยให้สามารถอธิบายการค้าระหว่างประเทศสำหรับสินค้าในกลุ่มเดียวกัน (Intra-Industry Trade) ผลจากการสมมติทำให้สินค้านำเข้าจากประเทศต่างๆ มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน หรือไม่สามารถทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น สินค้าที่นำเข้าจะถูกใช้พร้อมๆ กับสินค้าที่ผลิตในประเทศ และสามารถจัดกลุ่มรวมเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มสินค้าผสม (Composite Input หรือ Input Nest) ได้ นอกจากนี้ แบบจำลองยังสมมติให้ อัตราการทดแทนระหว่างกลุ่มปัจจัยการผลิตมีค่าคงที่ในทุกสาขาการผลิต หมายความว่า ในการผลิต ผู้ผลิตเลือกแหล่งนำเข้าปัจจัยการผลิตก่อน โดยดูจากราคาของกลุ่มสินค้าที่นำเข้า จากนั้นจึงตัดสินใจเลือกปริมาณการใช้ระหว่างสินค้าที่ผลิตในประเทศกับสินค้าที่นำเข้า

เมื่อมีภาคการค้าระหว่างประเทศ อุปสงค์ขั้นสุดท้ายสำหรับภาครัฐและภาคเอกชนจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากสามารถซื้อสินค้าที่มาจากต่างประเทศได้ มูลค่ารายจ่ายนี้เท่ากับ VIGA และ VIPA ตามลำดับ ภาครัฐและภาคเอกชน ต้องจ่ายภาษีสินค้านำเข้าให้แก่ภาครัฐเรือน (ดูสูตร TAXES)

ภาคการออมของระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือ Global Savings เป็นเสมือนตลาดสินค้าสุดท้ายในบรรดาตลาดอื่นๆ เมื่อระบบเศรษฐกิจในโลกเข้าสู่ดุลยภาพ ปริมาณการออมของโลกจะเท่ากับปริมาณการลงทุนของโลก ตามกฎของวอลลีส (Walras's Law) ราคาของการออมจะมีค่าเท่ากันในทุกประเทศ

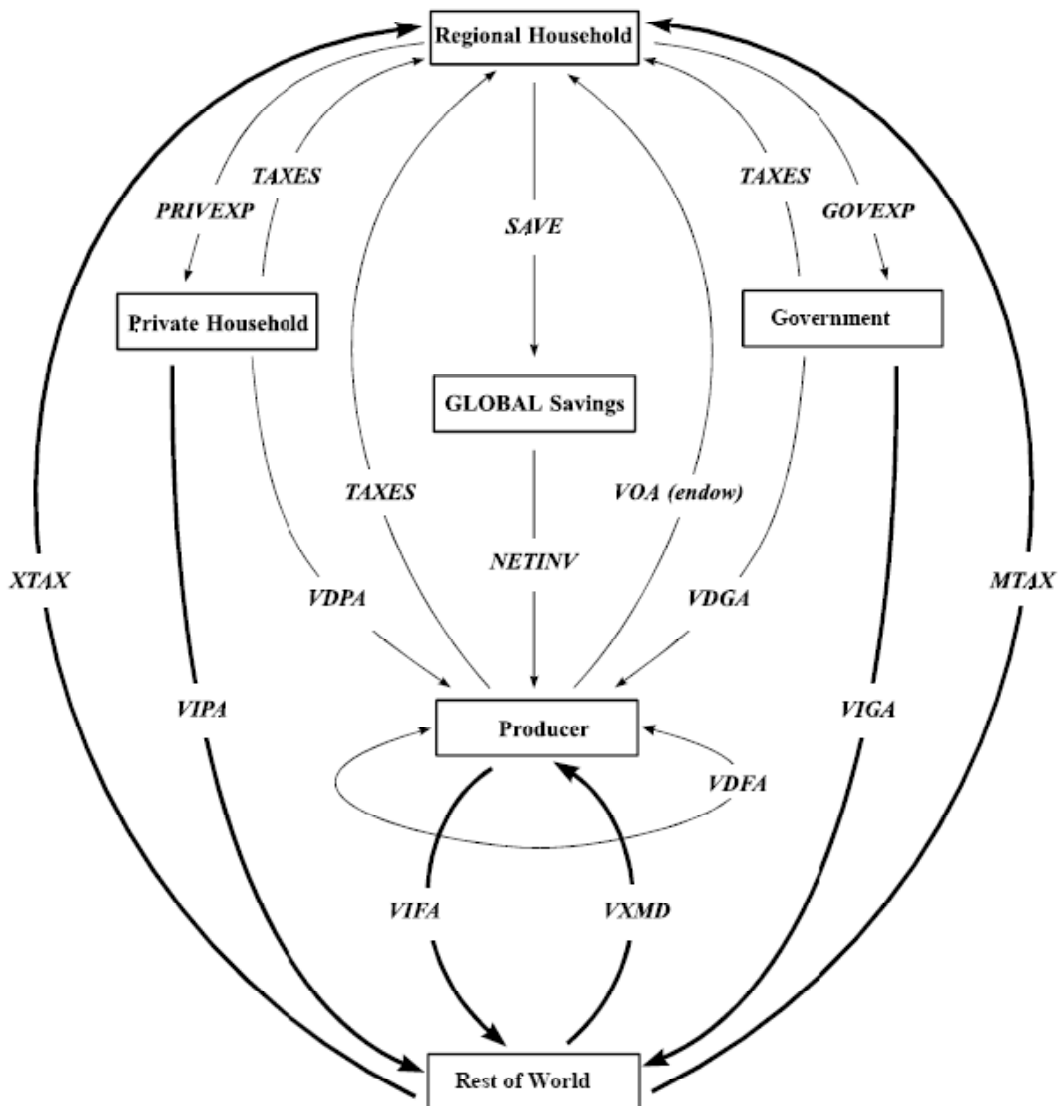
สำหรับประเทศอื่นๆ เราต้องตรวจสอบว่ารายจ่ายและรายได้มีค่าเท่ากัน รายได้ของประเทศอื่นๆ มาจากรายจ่ายการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศของภาครัฐและเอกชน ส่วนรายจ่ายที่ประเทศอื่นๆ ต้องจ่ายออกไปนั้น คือ รายจ่ายสำหรับสินค้าที่นำเข้าจากประเทศที่เรากำลังพิจารณา (VXMD) รวมทั้ง ภาษีการนำเข้า (MTAX) และภาษีที่ประเทศที่กำลังพิจารณาเก็บจากสินค้าที่ส่งออก (XTAX)

การดำเนินนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะมาตรการหรือเครื่องมือทางการค้า เช่น การเก็บอากรนำเข้า หรือ การอุดหนุนการส่งออก มีผลต่อมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ และประเทศคู่ค้าในโลก โดยผ่านการเปลี่ยนแปลงราคาในตลาดโลกและราคาในประเทศในท้ายที่สุด ทั้งยังส่งผลให้เกิดการบิดเบือนการค้า และการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตที่แตกต่างไปจากเดิม

อัตราภาษีนำเข้า หรืออัตราอุดหนุน ในรูปของ Power of Tax คำนวณได้จากสัดส่วนราคาตลาดในประเทศเทียบกับราคาในตลาดโลก ตัวอย่างเช่น สมมติว่า มีการเก็บภาษีนำเข้า ทำให้ราคาในประเทศสูงกว่าราคาตลาดโลก สัดส่วนดังกล่าวมีค่ามากกว่า 1 หรือกรณีที่มีการเก็บภาษีส่งออก จะทำให้ราคาตลาดภายในต่ำกว่าราคาที่ขายกันในตลาดโลก อัตราภาษีส่งออกในรูปของ Power of Tax มีค่าน้อยกว่า 1

ภาพที่ 12.1

ความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆของระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ที่มีการค้าระหว่างประเทศ (Multi Region Open Economy) ในแบบจำลอง GTAP

ที่มา : Brockmeier, Martina (2001), A Graphical Exposition of the GTAP Model, GTAP Technical Paper No. 08, 2001

ภาพที่ 12.1

ความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆของระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ที่มีการค้าระหว่างประเทศ (Multi Region Open Economy) ในแบบจำลอง GTAP (ต่อ)

หมายเหตุ :

PRIVEXP:	การใช้จ่ายของภาคครัวเรือน (Private Household Expenditure)
GOVEXP:	การใช้จ่ายของภาครัฐบาล (Government Expenditure)
SAVE:	การออมของครัวเรือน (Household Saving)
NETINV:	เงินออมของครัวเรือนที่ถูกนำไปลงทุน ขึ้นกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในแต่ละประเทศ (Country Household's Demand for Investment)
VDPA:	มูลค่าการใช้จ่ายของครัวเรือนต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ (Value of Domestic Purchases by Private Household at Agents' Prices)
VDGA:	มูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ (Value of Domestic Purchases by Government Household at Agents' Prices)
VOA:	มูลค่าของปัจจัยการผลิต (Value of Output at Agents' Prices of Endowment Commodities)
VDFA:	มูลค่าการใช้จ่ายของหน่วยธุรกิจเพื่อซื้อสินค้าขั้นกลางในประเทศ (Value of Domestic Purchases by Firms at Agents' Prices)
VXMD:	มูลค่าการส่งออกสินค้า (Value of Exports at Market Prices by Destination)
VIPA:	มูลค่าการนำเข้าสินค้าเพื่อการบริโภคของครัวเรือน (Value of Import Purchases by Private Households at Agents' Prices)
VIGA:	มูลค่าการนำเข้าสินค้าเพื่อการบริโภคของภาครัฐ (Value of Import Purchases by Government at Agents' Prices)
VIFA:	มูลค่าการนำเข้าสินค้าขั้นกลางของหน่วยธุรกิจเพื่อการผลิตสินค้า (Value of Import Purchases by Firms at Agents' Prices)
XTAX:	ภาษีสินค้าส่งออก (Export Taxes)
MTAX:	ภาษีสินค้านำเข้า (Import Taxes)
TAXES:	ภาษีที่จัดเก็บจากกิจกรรมต่างๆในประเทศ เช่นภาษีรายได้ ภาษีการขาย และการบริโภค (Domestic Taxes)

12.1.5 โครงสร้างแบบจำลอง Dynamic GTAP

แบบจำลอง GTAP ที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นแบบจำลองเชิงสถิตย์ คือมีเพียงช่วงเวลาเดียว ดังนั้นในการวิเคราะห์เพื่อตีความผลของการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ที่ได้จากการทำ Simulation ของแบบจำลอง จึงเป็นการวิเคราะห์แบบการเปรียบเทียบเชิงสถิตย์ กล่าวคือ เป็นผลของการปรับตัวของดุลยภาพเชิงสถิตย์ที่จุดหนึ่ง ไปสู่อีกดุลยภาพหนึ่งเมื่อมีการปรับตัวของทรัพยากรอย่างเต็มที่แล้วในระยะยาว นอกจากนี้ แบบจำลองสมมติว่าปัจจัยการผลิตพื้นฐานทุกชนิด คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และทรัพยากรธรรมชาติมีปริมาณคงที่ในช่วงของการวิเคราะห์ ดังนั้นแบบจำลองนี้จึงไม่สามารถบอกผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการปรับตัว อีกนัยหนึ่งก็คือ จะไม่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลา อาทิ ผลจากการลดภาษี หรือการอุดหนุนการส่งออกในอัตราที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงตามข้อตกลงด้านการค้าได้

แบบจำลอง Dynamic GTAP หรือเรียกโดยย่อว่า GTAP-Dyn เป็นแบบจำลองการค้าโลก มีลักษณะเป็นแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป (Computable General Equilibrium) และมีลักษณะแบบพลวัต ซึ่งพัฒนาต่อจากแบบจำลอง GTAP ที่กล่าวไว้ข้างต้น แบบจำลอง GTAP-Dyn ได้เพิ่มกลไกสำคัญ 3 ส่วนในแบบจำลอง คือ การเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศหรือภูมิภาค การสะสมทุนของแต่ละประเทศ และการลงทุนของแต่ละประเทศ

ในแบบจำลอง GTAP ดั้งเดิม ทุนกายภาพสามารถเคลื่อนย้ายได้ระหว่างภาคการผลิตภายในภูมิภาค แต่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายจากภูมิภาคหนึ่งไปอีกภูมิภาคหนึ่ง ข้อสมมตินี้ นับเป็นข้อจำกัดสำคัญหากต้องการศึกษาผลของนโยบายที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายการลงทุนในภูมิภาคต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจโลก การอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างภูมิภาคได้ ทำให้แบบจำลองสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ดีขึ้น

แบบจำลอง GTAP-Dyn ได้พัฒนาระบบข้อมูลการชำระเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถบันทึกการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศต่างๆ ในแบบจำลอง บัญชีรายได้ประชาชาติของประเทศต่างๆ ในแบบจำลอง และยังครอบคลุมธุรกรรมการชำระเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของเงินทุนที่ใช้ในการลงทุน สามารถแยกแยะผู้ที่เป็นเจ้าของทุน และทราบภูมิภาคที่ทุนเคลื่อนย้ายไปลงทุนได้ (Asset Location)

ในการจำแนกระหว่างทุนที่อยู่ในที่ต่างๆ ในโลก กับผู้เป็นเจ้าของของทุนนั้น (Asset Ownership) แบบจำลองนี้อาศัยแนวคิดเรื่องทุนการเงิน (Financial Assets) โดยกำหนดให้ประเทศหนึ่งๆ สามารถสะสมทุนกายภาพ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถถือครองทุนการเงินด้วย การมีทุนการเงินเปรียบเสมือนการมีกรรมสิทธิ์หรือการเป็นเจ้าของทุนกายภาพไม่ว่าจะลงทุนไว้ที่ใดในโลก ดังนั้นรายรับรายจ่ายระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นจึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชีสำหรับทุนการเงิน อีกนัยหนึ่งก็คือ ทุนของแต่ละประเทศ จะมีเจ้าของเป็นครัวเรือนในประเทศ หรือครัวเรือนในต่างประเทศก็ได้

ดังนั้น สิ่งที่เป็นแบบจำลอง GTAP-Dyn ต้องขยายความเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศในแบบจำลองคือ การกำหนดมูลค่าของระดับ (Stocks) ของทุนของแต่ละช่วงเวลาของแต่ละประเทศในแบบจำลอง และต้องทำให้ค่าประมาณการมูลค่าสต็อกทางทุนกายภาพในแบบจำลองมีค่าสมเหตุสมผล

ลักษณะสำคัญของแบบจำลอง ที่กำหนดให้แต่ละประเทศสามารถสะสมทุนได้ และมีการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศ มีผลให้มูลค่าสต็อกของทุน (Regional Capital Stocks) ของภูมิภาคต่างๆ ถูกกำหนดโดยตัวแปรทางเศรษฐกิจ หรือผลของการตัดสินใจของแต่ละประเทศในแบบจำลองร่วมกัน ทำให้ตัวแปรนี้เป็นเสมือนตัวแปรภายใน (Endogenous variable) อีกตัวหนึ่งในแบบจำลอง ในทำนองเดียวกัน ตัวแปรอื่นๆ อาทิ มูลค่าทรัพย์สินหนี้สินระหว่างประเทศ มูลค่าการลงทุนของประเทศต่างๆ ในโลก และกระแสรายได้โลก ทุนการเงินและพลวัตรของการสะสมทุนทั้งกายภาพและทุนการเงินของแต่ละประเทศ เหล่านี้จะถูกกำหนดโดยแบบจำลองมิใช่ถูกกำหนดจากภายนอกแบบจำลอง (หรือจากนักวิจัย)

เนื่องจากแบบจำลองมีลักษณะแบบพลวัตร ทำให้แบบจำลอง GTAP-Dyn เหมาะสำหรับการวิเคราะห์ผลทางนโยบายที่เกิดขึ้นทั้งในระยะปานกลางและในระยะยาว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่างๆ และระบบเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพใหม่ ดังนั้น ตัวแปรในแบบจำลองจะขึ้นกับระยะเวลาที่พิจารณากว่าในอีกแง่หนึ่งคือ เวลาถือเป็นอีกตัวแปรหนึ่งในแบบจำลองเช่นเดียวกับตัวแปรอื่น ๆ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการกำหนดระดับการลงทุนของแต่ละประเทศในแบบจำลอง อาศัยแนวคิดเรื่อง ความไร้ดุลยภาพ (Disequilibrium) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่เก็บได้ เนื่องจากในทางทฤษฎี หากกำหนดให้มีการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศได้อย่างเสรี (Perfect Capital Mobility) แล้ว อัตราผลตอบแทนของการลงทุน (Rates of Return to Investment) ในประเทศต่างๆ ต้องมีค่าเท่ากัน (แต่ทว่าในความเป็นจริง อัตราผลตอบแทนในประเทศต่างๆ ยังคงมีความแตกต่างกันอยู่มาก) ภายใต้ข้อสมมติฐานการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีนี้ จะทำให้อัตราผลตอบแทนการลงทุนในภูมิภาคต่างๆ ของโลกมีค่าเท่ากันในระยะยาว (Very Long Run) ทำให้ระดับของการลงทุนในแต่ละช่วงเวลา ถูกกำหนดโดยการปรับตัวของอัตราผลตอบแทนของการลงทุน เพื่อให้เกิดดุลยภาพในโลกในท้ายที่สุด

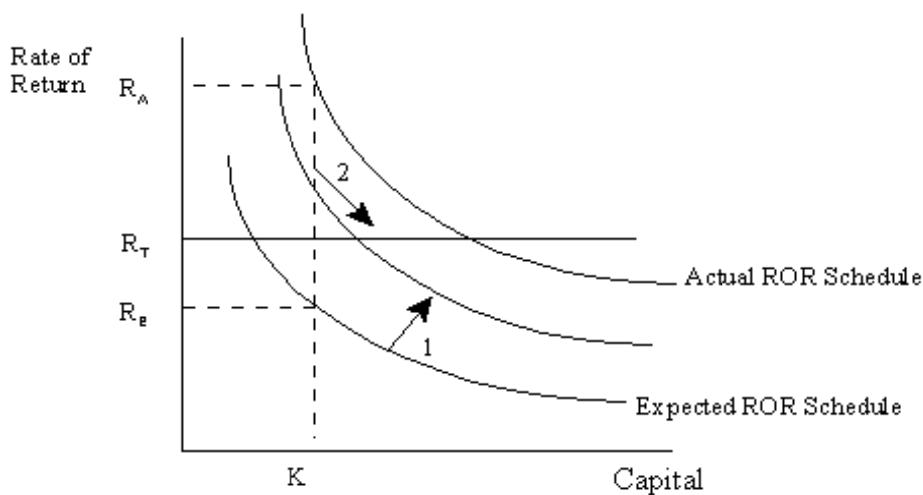
นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศเสรีพยากรณ์ว่า ประเทศที่มีอัตราผลตอบแทนการลงทุนต่ำจะมีมูลค่าการลงทุนต่ำ ส่วนประเทศที่มีอัตราผลตอบแทนสูงจะมีการลงทุนสูง

อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงคือ บางประเทศมีอัตราผลตอบแทนต่ำ แต่ทว่ากลับมีระดับการลงทุนสูง เช่นที่เกิดในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ หรือในกรณีของประเทศจีน

แบบจำลอง GTAP-Dyn เสนอแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงดังกล่าว โดยใช้สมมติฐานว่า ผู้ลงทุนตัดสินใจลงทุนโดยตอบสนองกับอัตราผลตอบแทนที่คาดไว้ (Expected Rates of Return) แทนที่จะพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง (Actual Rates) อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนอาจมีการคาดคะเนที่คลาดเคลื่อน (Errors in Expectations) เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Actual Rate of Return) ความผิดพลาดในการคาดคะเนนี้ ทำให้การลงทุนเป็นผลจากการปรับตัวของอัตราผลตอบแทนที่

คาดไว้ (Expected Rates of Return) การปรับอัตราผลตอบแทนที่คาดคะเนเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพระยะยาวนี้ จะเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้อัตราผลตอบแทนเท่ากันในทุกภูมิภาคในระบบเศรษฐกิจของแบบจำลอง หากมองกลไกการปรับตัวที่เกิดขึ้นพอสรุปได้ว่า มูลค่าการลงทุนในปีใดๆ ถูกกำหนดโดยการปรับตัวเรื่องการคาดคะเนผลตอบแทนจากการลงทุน (R_E) เพื่อให้ค่าที่คาดคะเนปรับเข้าสู่ค่าที่เป็นจริง (ดูกราฟ 1 ในภาพที่ 12.1) จากนั้น เป็นการปรับตัวเพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างภูมิภาคต่างๆ เข้าสู่ค่า R_T (ดูกราฟ 2 ในภาพที่ 12.1) จัดเป็นดุลยภาพชั่วคราว (Temporary Equilibrium) สุดท้ายเป็นการปรับตัวเพื่อให้เข้าสู่ดุลยภาพระยะยาว ดูภาพที่ 12.2 ประกอบ

ภาพที่ 12.2
การปรับตัวของการลงทุน

ที่มา: Ianchovichina and McDougall (2000) "Theoretical Structure of Dynamic GTAP," GTAP Technical Paper No. 17, December 2000.

รายละเอียดทางเทคนิคของแบบจำลอง GTAP-Dyn สามารถดูได้จาก Ianchovichina, Elena and Robert McDougall, "Theoretical Structure of Dynamic GTAP," GTAP Technical Paper No. 17, December 2000. หรือที่เว็บไซต์ <http://www.gtap.agecon.purdue.edu>.

12.1.6 การวัดการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการสังคมโดยรวม

การเปลี่ยนแปลงสวัสดิการของประเทศ อาศัยแนวคิดการวัดแบบ Equivalent Variation คือวัดในรูปมูลค่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ที่ทำให้อรรถประโยชน์ของครัวเรือนตัวแทนของประเทศนั้น มีค่าเท่าเดิม โดยวัดที่ระดับราคาเท่าเดิมในการวัดมูลค่าการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการ อาศัยการวัดมูลค่าการเปลี่ยนแปลงสะสม (Cumulative Change) ณ ปีสุดท้ายของการวิเคราะห์ นอกจากนี้ หากประสงค์จะวิเคราะห์เพียงผลของ

การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากการดำเนินนโยบายของประเทศตนเองหรือของประเทศอื่นๆ สามารถคำนวณได้จากสวัสดิการส่วนที่เพิ่มขึ้นจากกรณีฐาน (Base Case Scenario) ส่วนแตกต่างนี้จัดได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการสังคม อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของ Policy Shock เท่านั้น

พอจะสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงสวัสดิการของสังคม (Welfare) มีแหล่งที่มาที่สำคัญ 3 แหล่ง คือ

(ก) การจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการผลิต บริโภคและการค้า มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Efficiency or Allocative Effect)

เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย พิจารณากรณีตัวอย่างต่อไปนี้ สมมติว่า ทุกประเทศพร้อมใจกันลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรลงจนเป็นศูนย์ เราจะลองพิจารณาสินค้าสองชนิด ชนิดแรกสมมติให้เป็นข้าว ซึ่งสินค้าที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสุทธิ ชนิดที่สอง คือ ผลิถัณท์นม ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้นำเข้าสุทธิ สมมติต่อไปว่า ผลจากการลดภาษีดังกล่าวมีผลให้ราคาข้าวที่ซื้อขายกันในตลาดโลก มีราคาสูงขึ้นกว่าเดิม และมีปริมาณการผลิตรวมในโลกเพิ่มขึ้น ส่วนราคาผลิถัณท์นมในตลาดโลกก็สูงขึ้นเช่นกัน แต่เมื่อยกเลิกภาษีแล้วทำให้สินค้าที่นำเข้ามีราคาถูกลงกว่าเดิม ซึ่งที่ราคาเดิมสูงเป็นเพราะประเทศไทยปกป้องโดยเก็บภาษีนำเข้าไว้สูงนั่นเอง

เมื่อไทยยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรจะมีผลต่อทุกฝ่าย ทั้งผู้บริโภค ผู้ผลิต รวมทั้งภาครัฐเอง กรณีของผลิถัณท์นมซึ่งไทยต้องนำเข้าเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของผู้บริโภค การยกเลิกกำแพงภาษีนำเข้าจะทำให้ผู้บริโภคคนไทยสามารถซื้อผลิถัณท์นม รวมถึงสินค้าอื่นๆ ที่ต้องใช้ผลิถัณท์นมเป็นวัตถุดิบได้ในราคาที่ถูกลง เมื่อสินค้ามีราคาถูกลงจึงทำให้มีการหันมาบริโภคกันมากขึ้น ส่วนผู้ผลิตไทยที่เคยได้รับการอุดหนุนหรือปกป้องจากกำแพงภาษีจะผลิตน้อยลง เนื่องจากมีสินค้าต่างประเทศมาเป็นคู่แข่งเพิ่ม ส่วนผู้ที่ได้รับผลกระทบสุดท้ายคือ ภาครัฐที่สูญเสียรายได้จากภาษีนำเข้า สรุปได้ว่า กรณีนี้ ผู้บริโภคได้ประโยชน์ ส่วนผู้ผลิตและรัฐเสียประโยชน์

กรณีของข้าวที่ประเทศไทยส่งออกเป็นส่วนใหญ่ สมมติว่าการยกเลิกภาษีทำให้ความต้องการข้าว หรืออุปสงค์ข้าวรวมในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นกว่าปริมาณที่เสนอขายหรืออุปทาน จึงทำให้ราคาสูงขึ้น เมื่อราคาข้าวในตลาดสูงขึ้น ทำให้มีการผลิตกันมากขึ้น รวมทั้งในประเทศไทย ราคาข้าวภายในหากมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราคาตลาดโลก ย่อมทำให้ราคาข้าวในประเทศไทยสูงขึ้นตามไปด้วย และชาวนาไทยย่อมได้ประโยชน์ ในทำนองเดียวกัน ผู้บริโภคเสียประโยชน์ เพราะต้องบริโภคข้าวในราคาที่แพงขึ้น ส่วนภาครัฐกรณีนี้ไม่ได้เสียประโยชน์แต่อย่างใด

ในทั้งสองกรณีที่กล่าวมา แสดงว่าจะเกิดการโยกย้ายทรัพยากรมาเพื่อใช้ผลิตข้าวเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน มีการย้ายทรัพยากรออกจากภาคการผลิตนมและผลิถัณท์นมไปสู่การผลิตสินค้าอื่นๆ ที่ได้ราคามากขึ้น การเคลื่อนย้ายของทรัพยากรที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากมาตรการลดภาษีนำเข้า มีผลให้การโยกย้ายทรัพยากรในการผลิตสินค้าที่ไม่มีประสิทธิภาพลดลง และถูกนำไปใช้ในการผลิตสินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงมากขึ้นนั่นเอง

ผลการจัดสรรใหม่ ทำให้การใช้ทรัพยากรของสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในแง่นี้จึงสรุปได้ว่า สวัสดิการสังคมที่เพิ่มขึ้นมาจากการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการของผู้บริโภคของผู้ผลิตและของภาครัฐรวมกัน

(ข) ผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงราคาเปรียบเทียบของราคาสินค้าส่งออกเทียบกับราคาสินค้านำเข้า (Terms of Trade Effect) ราคาเปรียบเทียบดังกล่าวมักเรียกสั้นๆ ว่า อัตราการค้า

การกีดกันทางการค้าจะมีผลต่ออัตราการค้าเนื่องจากทำให้อุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงไปจากกรณีการค้าเสรี โดยทั่วไปการเปิดเสรีทางการค้าจะมีผลทำให้ราคาตลาดโลกสูงขึ้น เช่น กรณีสินค้าเกษตรซึ่งมักได้รับการปกป้องสูงในประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรสุทธิจะได้รับสวัสดิการดีขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาที่สูงขึ้น ในทางตรงกันข้าม ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าสุทธิจะได้รับผลลบ เนื่องจากต้องนำเข้าในราคาที่สูงกว่าเดิม เป็นที่น่าเสียดายว่าประเทศที่ยากจนและกำลังพัฒนาจำนวนมากเป็นผู้นำเข้าสินค้าที่ได้รับอุดหนุนเหล่านี้ ดังนั้น หากมีการเปิดเสรีทางการเกษตร ประเทศเหล่านี้จะอยู่ในสถานะที่แย่ง ส่วนกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ประเทศที่กำลังพัฒนามักเป็นประเทศที่พยายามปกป้องอุตสาหกรรมภายใน ดังนั้น การยกเลิกกำแพงภาษีสินค้าอุตสาหกรรม ย่อมมีผลให้สินค้าอุตสาหกรรมที่นำเข้ามีราคาต่ำลง เกิดการนำเข้าเพิ่มขึ้น ประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถส่งออกสินค้ากลุ่มนี้ได้ ในราคาที่สูงขึ้นและปริมาณมากขึ้น โดยรวมแล้วประเทศผู้ส่งออกจะได้สวัสดิการดีขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอัตราการค้า

อย่างไรก็ดี การยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกหรือการอุดหนุนภายในหรือลดกำแพงภาษีของประเทศที่พัฒนาแล้ว ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์หรือความต้องการสินค้าจากประเทศที่กำลังพัฒนา ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นและสามารถส่งออกได้มากขึ้น ในขณะเดียวกัน ประเทศที่ยากจนที่เคยได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า อาจได้รับผลในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงของราคาและการแข่งขันที่มีมากขึ้น

(ค) ผลด้านอื่นๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงรสนิยม การเปลี่ยนแปลงการถือครองทรัพย์สินทุน (Capital Endowment Ownership) การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในการผลิต และการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าทุน (Investment Goods)

12.2 ระบบข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์

งานวิจัยนี้ได้จัดกลุ่มสินค้าในระบบการค้าโลกออกเป็น 27 กลุ่มสินค้า แบ่งเป็นสินค้าเกษตรกรรม 6 กลุ่ม สินค้าอุตสาหกรรม 14 กลุ่ม และสินค้าบริการอีก 7 กลุ่ม รายละเอียดของสินค้าแสดงไว้ในตารางที่ 12.1

จำนวนกลุ่มประเทศที่ศึกษาครอบคลุมทุกกลุ่มประเทศภายใต้กรอบเจรจา เมื่อนับรวมประเทศไทย และกลุ่มประเทศอื่นๆที่รวมเป็นกลุ่มเดียว ทำให้มีจำนวนกลุ่มประเทศทั้งสิ้น 19 กลุ่มประเทศ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 12.2

ตารางที่ 12.1
กลุ่มสินค้าที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	กลุ่มสินค้า	GTAP sector name	หมวดสินค้า
1	ข้าวเปลือกข้าวสาร	Paddy rice; Processed rice	เกษตรกรรม
2	ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	Wheat; Cereal grains nec	เกษตรกรรม
3	ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	Vegetables, fruit, nuts; Oil seeds; Sugar cane, sugar beet; Plant-based fibers; Crops nec; Wool, silk-worm cocoons	เกษตรกรรม
4	สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	Cattle, sheep, goats, horses; Animal products nec, Meat-cattle, sheep, goats, horses; Meat products nec	เกษตรกรรม
5	น้ำมันพืชและไขมัน	Vegetable oils and fats	เกษตรกรรม
6	กลุ่มพืชอื่นๆ	Raw milk; Dairy products; Sugar; Beverage and Tobacco, Food products nec	เกษตรกรรม
7	ประมงป่าไม้	Fishing; Forestry	อุตสาหกรรม
8	น้ำมัน และก๊าซ	Oil, Gas	อุตสาหกรรม
9	ถ่านหินแร่	Coal; Minerals nec	อุตสาหกรรม
10	สิ่งทอเสื้อผ้า	Textiles; Wearing apparel	อุตสาหกรรม
11	เครื่องหนัง	Leather products	อุตสาหกรรม
12	ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	Wood products; Paper products, publishing	อุตสาหกรรม
13	เคมีภัณฑ์ ยาง และพลาสติก	Chemical, rubber, plastic prods; Petroleum and Coal product	อุตสาหกรรม
14	ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	Mineral products nec	อุตสาหกรรม
15	เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	Ferrous metals; Metals nec; Metal product	อุตสาหกรรม
16	รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	Motor vehicles and parts	อุตสาหกรรม
17	อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	Transport equipment nec	อุตสาหกรรม
18	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	Electronic equipment	อุตสาหกรรม

ตารางที่ 12.1(ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มสินค้า	GTAP sector name	หมวดสินค้า
19	เครื่องจักรและอุปกรณ์	Machinery and equipment nec	อุตสาหกรรม
20	อุตสาหกรรมอื่นๆ	Manufactures nec	อุตสาหกรรม
21	การก่อสร้าง	Construction	บริการ
22	การค้า	Trade	บริการ
23	การขนส่ง	Sea transport; Air transport, Transport nec	บริการ
24	การคมนาคม	Communication	บริการ
25	บริการการเงินอื่นๆ ประกัน	Financial services nec; Insurance	บริการ
26	บริการธุรกิจอื่นๆ	Business services nec	บริการ
27	บริการสาธารณะบริการ อื่นๆ	Utility; Public Administration /Defence/Health/Education; Recreation & other services	บริการ

ตารางที่ 12.2
กลุ่มประเทศที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	ประเทศ/กลุ่มประเทศ	ประเภทของประเทศ
1	Australia New Zealand	ประเทศพัฒนาแล้ว
2	China	ประเทศกำลังพัฒนา
3	Japan	ประเทศพัฒนาแล้ว
4	Korea	ประเทศพัฒนาแล้ว*
5	HK and Taiwan	ประเทศพัฒนาแล้ว*
6	Indonesia	ประเทศกำลังพัฒนา
7	Malaysia	ประเทศกำลังพัฒนา
8	Philippine	ประเทศกำลังพัฒนา
9	Singapore	ประเทศพัฒนาแล้ว*
10	Thailand	ประเทศกำลังพัฒนา
11	Vietnam	ประเทศกำลังพัฒนา
12	India	ประเทศกำลังพัฒนา
13	Canada	ประเทศพัฒนาแล้ว
14	USA	ประเทศพัฒนาแล้ว
15	Mexico	ประเทศกำลังพัฒนา
16	Argentina Brazil	ประเทศกำลังพัฒนา
17	Rest of Latin America	ผสม
18	EU25 and EFTA	ผสม
19	Rest of the World	ผสม

หมายเหตุ * ประเทศเหล่านี้มักจัดให้ตนเองเป็นประเทศกำลังพัฒนาในกรอบ WTO

12.3 สถานการณ์สมมติ(Scenario) ในการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณจากข้อตกลงรอบโดฮา คณะที่ปรึกษาได้กำหนดสถานการณ์สมมติขึ้น 6 กรณี โดยเน้นวิเคราะห์ตามร่างกรอบข้อตกลงรอบโดฮาวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2551 และกรอบการค้าเสรีแบบทวีภาคีระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน กับประเทศอื่นๆ หรือ ASEAN FTA ดังนี้

สถานการณ์แรก (S1)วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเจรจารอบโดฮาสำหรับสินค้าเกษตร โดยอาศัยร่างกรอบความตกลงสินค้าเกษตรฉบับวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งมีสาระสำคัญ 3 เรื่องคือ (1) การลดการอุดหนุนภายในประเทศ (Domestic Support) (2) การเปิดตลาด (Market Access) และ (3) การลดการอุดหนุนการส่งออก(Export Subsidy)

การประเมินผลกระทบสำหรับภาคเกษตรกรรมทั้ง 3 เรื่อง อาศัยข้อสมมติ ที่แสดงในตารางที่ 12.3 กล่าวคือ (1) การลดการอุดหนุนภายในรวมที่มีผลบิดเบือนการค้า (Overall Trade-Distorting Domestic Support, OTDS) เป็นผลรวมของการอุดหนุนของสินค้าที่อยู่ใน Amber Box + Permitted De Minimis + Blue Box ตามร่างดังกล่าว เสนอให้ใช้สูตรแบบเป็นช่วงๆ ในการลดการอุดหนุน โดยอัตราการลดอยู่ในช่วง 55 – 80 % สำหรับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนประเทศกำลังพัฒนาลด 2 ใน 3 ของสูตร ตามสูตรดังกล่าว ประเทศที่ต้องลดการอุดหนุนภายในได้แก่ กลุ่มประเทศ EU ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ไชล์แลนด์ นอร์เวย์ ไทย และสหรัฐอเมริกา ในทางหลักการ ประเทศภาคีจะผูกพันมูลค่าอุดหนุนรวม และมีการผูกพันการอุดหนุนเป็นรายสินค้าด้วย กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วผูกพันการอุดหนุนรายสินค้าตามค่าเฉลี่ยของการอุดหนุนจริงที่ใช้ระหว่างปี 1995 – 2000 ยกเว้นสหรัฐฯ มีข้อยกเว้นพิเศษ สำหรับประเทศกำลังพัฒนามีวิธีการคำนวณเป็นทางเลือกหลายวิธี จึงทำให้กำหนดได้ยากว่าจะเลือกสินค้ากลุ่มใด ดังนั้น ในการวิเคราะห์จะสมมติให้ทุกสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนในปีฐาน มีการปรับลดอัตราการอุดหนุนภายในลงในสัดส่วนเดียวกัน เนื่องจากไม่อาจทราบได้ว่าการอุดหนุนสินค้ากลุ่มใดจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ตารางที่ 12.3

รูปแบบการประเมินผลกระทบรอบโดฮาสำหรับภาคเกษตรกรรม

	ประเทศพัฒนาแล้ว	ประเทศกำลังพัฒนา
1. การลดการอุดหนุนภายในประเทศ	มูลค่าการอุดหนุน (OTDS) กลุ่มที่ 1: >60 พันล้านดอลลาร์ ลด 80% กลุ่มที่ 2: (10, 60] ลด 70% กลุ่มที่ 3: (0, 10] ลด 55%	มูลค่าการอุดหนุน (OTDS) ลด 36.7 % (2/3 ของ 55%)
2. การเปิดตลาด	อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพัน กลุ่มที่ 1: (0,20] ลด 50% กลุ่มที่ 2: (20,50] ลด 57% กลุ่มที่ 3: (50,75] ลด 64% กลุ่มที่ 4: >75 ลด 70%	อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพัน กลุ่มที่ 1: (0,30] ลด 33.3% กลุ่มที่ 2: (30,80] ลด 38% กลุ่มที่ 3: (80,130] ลด 42.7% กลุ่มที่ 4: >130 ลด 46.7%
3. การลดการอุดหนุนการส่งออก	ยกเลิกทั้งหมด	ยกเลิกทั้งหมด

(2) ส่วนประเด็นการเปิดตลาด การลดอัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพันสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนา อาศัยสูตรการลดแบบเป็นช่วง (tiered formula) โดยให้ลดมากสำหรับประเทศที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูง และ (3) การลดการอุดหนุนการส่งออก กำหนดให้มีการยกเลิกการอุดหนุนทั้งหมดสำหรับประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา

สถานการณ์สอง (S2)วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเจรจารอบโดฮาสำหรับสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมตามร่างข้อตกลงการเข้าถึงตลาดสำหรับสินค้าที่มีใช่เกษตร หรือ NAMA ในวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2551 กำหนดให้ประเทศพัฒนาแล้วใช้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 8 ในการปรับลดภาษีนำเข้าที่ผูกพัน (bound rates) ตามสูตรSwiss Formulaส่วนประเทศกำลังพัฒนาสามารถเลือกที่จะใช้ค่าสัมประสิทธิ์การลดภาษีได้ 3 แบบ คือ 20 22 และ 25 โดยหากเลือกสัมประสิทธิ์เท่ากับ 20 ซึ่งหมายถึงเลือกลดภาษีนำเข้ามากที่สุด และหากเท่ากับ 25 หมายถึง เลือกลดภาษีนำเข้าน้อยที่สุด ซึ่งจะมีผลให้ไม่สามารถมีข้อยกเว้นหรือได้รับความยืดหยุ่นในการลดภาษี แต่หากเลือกค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 20 หรือ 22 ประเทศกำลังพัฒนาสามารถเลือกใช้ข้อยกเว้น (ดูรายละเอียดทางเลือกในการใช้ข้อยกเว้นได้ ในงานวิจัย บทที่ 4) โดยรวมแล้วการเลือกใช้ความยืดหยุ่นในการลดภาษี น่าจะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า ด้วยเหตุผลอย่างน้อย 2 ประการ **ประการ**

แรก สามารถใช้เพื่อการลดแรงกดดันทางการเมืองของกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากข้อตกลง และ**ประการที่**
สอง การใช้ความยืดหยุ่นทำให้อัตราภานำเข้าที่ปรับลดขั้นสุดท้ายแล้วนั้น ยังคงมีค่าสูงกว่าอัตราภานำเข้าในกรณีที่ลดด้วยค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 25

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อตกลงยังไม่เป็นที่สิ้นสุด ทำให้ไม่ทราบว่าประเทศกำลังพัฒนาแต่ละประเทศจะเลือกแบบใด เนื่องจากแต่ละประเทศจะมีแนวทางการเลือกใช้ข้อยกเว้นหรือความยืดหยุ่นของการปรับลดที่เหมาะสมที่สุดแตกต่างกันไป มีผลให้การประเมินอัตราภานำเข้าที่ปรับลดจริงเป็นไปได้ เพราะเหตุคั้งนั้น การวิเคราะห์ผลของการเปิดเสรีสำหรับภาคอุตสาหกรรมในบพนี้ จะเลือกลดภานำเข้าที่ผูกพันตามSwiss Formula โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 25 สำหรับประเทศกำลังพัฒนา เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าว อัตราภานำเข้าที่ผูกพันก่อนและหลังจากการรอบข้อตกลงข้างต้นของสถานการณ์สมมติที่ 2 แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 12.2 (ก) ท้ายบพนี้

สถานการณ์สาม (S3)วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเจรจารอบโดฮาสำหรับสินค้าเกษตรกรรม สมมติให้มีการปรับลดตามสถานการณ์ที่หนึ่ง บวกกับกรณีที่แต่ละประเทศกำหนดสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหว (sensitive farm products) กรณีของประเทศพัฒนาแล้ว สมมติให้เลือกจำนวนสินค้าอ่อนไหวได้ไม่เกินร้อยละ 4 ของจำนวนพิกัดภานำเข้าสินค้าเกษตรตาม HS6 หลัก และมีผลให้ลดภานำเข้าเพียงร้อยละ 15 ของสูตร (ส่วนหนึ่งเพื่อชดเชยมาตรการการขยายโควตาภานำเข้าเพิ่มเติม)⁶⁰ ส่วนประเทศกำลังพัฒนา มีจำนวนสินค้าอ่อนไหวได้ไม่เกิน 1 ใน 3 และมีทางเลือกแนวทางปฏิบัติต่อสินค้าอ่อนไหวได้มากกว่าหนึ่งทางเลือก ทำให้การระบุสินค้าอ่อนไหวของประเทศสมาชิกเพื่อการวิเคราะห์เป็นไปได้ค่อนข้างลำบาก

การวิเคราะห์ในรายงานนี้ กำหนดสินค้าอ่อนไหว โดยอาศัยผลการศึกษาของ Jean, Laborde and Martin (2010) ซึ่งได้อาศัยแบบจำลองเพื่อกำหนดรายการสินค้าอ่อนไหว แทนการกำหนดแต่เดิมที่มักสมมติให้รายการที่มีอัตราผูกพันไว้สูงจัดเป็นสินค้าอ่อนไหวเท่านั้น (ดูรายละเอียดรายการสินค้าอ่อนไหว ได้ในภาคผนวกที่ 12.3) ท้ายบพนี้

สถานการณ์สี่ (S4)วิเคราะห์รวมผลจากการเจรจารอบโดฮาสำหรับสินค้าเกษตร ซึ่งรวมสินค้าอ่อนไหว (สถานการณ์ที่ 3) และสินค้าอุตสาหกรรม อัตราภานำเข้าที่ผูกพันก่อนและหลังจากการรอบข้อตกลงตามสถานการณ์นี้ แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 12.2 (ข) ท้ายบพนี้

สถานการณ์ห้า (S5)กรณีไทยดำเนินการตามข้อตกลงทวิภาคีระหว่าง ASEAN กับคู่เจรจา รวม 3 ประเทศได้แก่ จีน เกาหลี และญี่ปุ่น โดยสมมติให้มีการลดภานำเข้าเป็นศูนย์ระหว่างกลุ่มประเทศ ASEAN และประเทศทวิภาคีแต่ละประเทศ

⁶⁰ในทางปฏิบัติ แต่ละประเทศยอมเลือกสินค้าอ่อนไหว โดยพิจารณาจากความสำคัญของสินค้า ระดับอัตราภานำเข้าที่เป็นอยู่ และส่วนแตกต่างระหว่างอัตราที่ผูกพันและอัตราที่ใช้จริง (applied tariffs)

สถานการณ์หก (S6)กรณีไทยดำเนินการตามข้อตกลงทวิภาคีระหว่าง ASEAN กับคู่เจรจา รวม 6 ประเทศได้แก่ จีน เกาหลี และญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ โดยสมมติให้มีการลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ระหว่างกลุ่มประเทศ ASEAN และประเทศทวิภาคีแต่ละประเทศ

ตารางที่ 12.4

สรุปรวมสถานการณ์ต่างๆในการวิเคราะห์ผลกระทบ

สถานการณ์ สมมติ	รอบโดฮา				ASEAN FTA	
	ไม่รวม		รวมสินค้าอ่อนไหว		+3	+6
	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ภาคเกษตร	☒	☒	☒ +สินค้าอ่อนไหว	☒ +สินค้าอ่อนไหว	☒	☒
ภาคที่มีใช้ เกษตร		☒		☒	☒	☒

หมายเหตุ (ก) ASEAN FTA + 3 หมายถึง จีน เกาหลี และญี่ปุ่น

(ข) ASEAN FTA + 6 หมายถึง จีน เกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

12.4 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อประเทศไทย

ก่อนจะวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลงในแง่มุมต่างๆ จำเป็นต้องทราบโครงสร้างการปกป้องทางการค้าของไทยและของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ตั้งแต่การอุดหนุนภายใน การอุดหนุนการส่งออก และการปกป้องตลาดโดยภาษีศุลกากร

โครงภาษีนำเข้าของไทย ในปี พ.ศ. 2547 ไทยมีอัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพันเฉลี่ยรวม (Simple average bound rate) ร้อยละ 28.6 สำหรับสินค้าเกษตรมีอัตราร้อยละ 42.7 และสินค้าอุตสาหกรรมมีอัตราร้อยละ 25.6 ส่วนภาษีนำเข้าที่เก็บจริงเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก (trade-weighted average MFN applied rate) มีค่าร้อยละ 4.8 สำหรับสินค้าเกษตรมีอัตราร้อยละ 14 และสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 4.4 ประเทศไทยมีสินค้านำเข้าที่ผูกพันการลดภาษีไว้แล้วร้อยละ 74.7 ของรายการตามพิกัดภาษีที่ระดับ HS 6 หลัก (ดูตารางที่ 12.5 (ก))

ตารางที่ 12.5 (ข) แสดงการกระจายตัวของอัตราภาษีนำเข้า ในแต่ละช่วง พบว่า สินค้าเกษตรจำนวนร้อยละ 4.5 มีภาษีนำเข้าแบบ MFN applied เป็นศูนย์ สินค้าเกษตรเกือบร้อยละ 53 มีภาษีในช่วงร้อยละ 25 ถึง 50 และภาษีแบบ non-advaloremอยู่ร้อยละ 44.3 ของรายการสินค้าเกษตรทั้งหมด ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม ประมาณร้อยละ 23.3 มีอัตรานำเข้าเป็นศูนย์ และกว่าร้อยละ 42.8 ของจำนวนสินค้าอุตสาหกรรม มีอัตราภาษีในช่วงร้อยละ 0 ถึง 5 เท่านั้น ส่วนภาษีแบบ non-advaloremมีอยู่ร้อยละ 14.8 ของรายการสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด

ประเทศไทยมีการปกป้องการนำเข้า โดยตั้งกำแพงภาษีสูงสำหรับสินค้าเกษตร โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มเครื่องดื่มและยาสูบ อัตราภาษีแบบ MFN คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาได้แก่ อ้อยและน้ำตาล ร้อยละ 32 ผักผลไม้ พืชเส้นใย ร้อยละ 31.5 ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ร้อยละ 30.5 ในส่วนสินค้าอุตสาหกรรม ไทยมีการปกป้องอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม สูงถึงร้อยละ 30.4 อุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 21 อุตสาหกรรมประมง ร้อยละ 13.5 อุตสาหกรรมเครื่องหนัง ร้อยละ 12.1 ส่วนที่เหลือมีการปกป้องไม่มากนัก คือต่ำกว่าร้อยละ 10 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 12.5 (ค))

ตามร่างกรอบความตกลง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 (Doha Modality 2008) ตามสถานการณ์สมมติที่ 4 (S4) มีผลให้อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยของโลก ลดลงร้อยละ 26 ทำให้ภาษีจากร้อยละ 4.5 เป็น 3.3 โดยประเทศที่มีรายได้สูง ลดภาษีเฉลี่ยลงมากที่สุด คือลดลงร้อยละ 36 ทำให้ภาษีย้อยลงร้อยละ 2.1 ขณะที่ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ลดภาษีนำเข้าเฉลี่ยลงประมาณร้อยละ 12.8 ทำให้ภาษีย่อยลงจากร้อยละ 8.6 เหลือร้อยละ 7.5 (ดูตารางที่ 12.5 (ง))

หากพิจารณากรณีสินค้าเกษตร อัตราภาษีนำเข้าของทุกประเทศเฉลี่ยลดลงร้อยละ 24.7 ทำให้ภาษีย่อยลงจากร้อยละ 17.8 ลงเหลือร้อยละ 13.4 ทั้งนี้กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง จำเป็นต้องลดภาษีย่อยลงร้อยละ 34 ขณะที่กลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางจำเป็นต้องลดภาษีย่อยลงร้อยละ 2.7 ส่วนสินค้านอกเกษตร อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยลดลงเช่นกันร้อยละ 39 และ 14.3 สำหรับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงและปานกลาง ตามลำดับ

หากพิจารณาภาณินาเข้าที่ประเทศผู้ส่งออกต้องเผชิญพบว่า ภายใต้ร่างข้อตกลง มีผลให้การเข้าสู่ตลาดของกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 สำหรับกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 และสำหรับกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่ำ เพิ่มขึ้นร้อยละ 37 รายละเอียดอัตราภาณินาของกลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม แสดงไว้ในตารางที่ 12.5 (จ)

ส่วนรายละเอียดอัตราภาณินาเข้าที่เก็บจริง และที่ผูกพัน ของประเทศไทยที่เก็บจากประเทศอื่น และที่ถูกเรียกเก็บจากประเทศต่างๆจำแนกตามหมวดสินค้าที่ใช้ในการวิเคราะห์ แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 12.1 (ก) ถึง 12.1 (ง) ท้ายบทนี้

มาตรการการอุดหนุนภายใน (Domestic Support measures) อัตราการอุดหนุนภายในที่ใช้ในการศึกษาอาศัยข้อมูลตามโปรแกรม GTAP version 7.1 ที่มีปี พ.ศ.2547 เป็นปีฐาน โดยคำนวณจากระดับการอุดหนุนผู้ผลิต หรือ Producer Support Estimates (PSE) ปี พ.ศ. 2547 ที่ประมาณการโดยองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือที่เรียกกันโดยย่อว่า OECD (Organization for Economic Co-Operation and Development) ข้อมูลระดับการอุดหนุนภายในแบบ PSE ของ OECD แตกต่างไปจากค่า Aggregate Measure of Support หรือเรียกโดยย่อว่า AMS (เป็นค่าที่คำนวณขึ้นเองโดยประเทศต่างๆตามแนวทางที่กำหนดโดยข้อตกลงรอบอูรุกวัย) เนื่องจากประเทศต่างๆอาศัยวิธีการคำนวณที่แตกต่างกันไป จึงทำให้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั้งสองเป็นไปได้ยาก ตัวอย่างเช่น ข้อมูลแบบ AMS อาศัยราคากลางคงที่ในปีฐาน (Fixed Baseline Reference Prices) สำหรับคำนวณมูลค่าการอุดหนุนในแต่ละปี ขณะที่แบบ PSE จะใช้ราคาในปีนั้นในการคำนวณ กล่าวโดยรวมแล้ว อัตราการอุดหนุนแบบ PSE มีค่ามากกว่าแบบ AMS และวิธีที่คำนวณโดย OECD น่าจะสะท้อนข้อเท็จจริงได้ดีกว่า เนื่องจากข้อมูลของแต่ละประเทศอาศัยพื้นฐานการคำนวณแบบเดียวกัน

อัตราการอุดหนุนภายใน ที่ปรากฏในฐานข้อมูล GTAP version 7.1 แสดงเป็นร้อยละของมูลค่าการอุดหนุนต่อมูลค่าการผลิต เมื่ออัตราการอุดหนุนมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การผลิตสินค้านั้นได้รับการอุดหนุนจากภาครัฐ ส่วนกรณีที่มีอัตราเป็นลบ แสดงว่า การผลิตสินค้านั้นถูกเก็บภาษีที่เกิดขึ้นได้ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงก่อนที่ผู้ส่งออกนอกประเทศ

ภาคผนวกที่ 12.4ท้ายบทนี้แสดงอัตราการอุดหนุนภายใน สำหรับสินค้าเกษตรของประเทศไทย และประเทศคู่ค้าที่สำคัญ พบว่า ประเทศที่มีการใช้มาตรการนี้อย่างเข้มข้น ได้แก่ อินเดีย ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก กลุ่มEUEFTAส่วนประเทศไทยเอง มีการอุดหนุนในระดับการผลิตทุกปี แต่โดยรวมอัตราการอุดหนุนภายในสำหรับสินค้าเกษตร มีค่าเป็นลบ

มีประเด็นที่น่าสังเกตว่า ภายใต้กรอบเจรจาแบบทวิภาคี การลดอัตราการอุดหนุนภายใน มิได้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เทียบเท่ากับเรื่องมาตรการทางภาษี เนื่องจากข้อตกลงทวิภาคีของไทยที่ผ่านมา ก็ได้บรรจุเรื่องนี้ไว้ในสาระของข้อตกลง ในทำนองเดียวกัน ความสำคัญเรื่องการอุดหนุนภายในภายใต้กรอบพหุภาคีสำหรับไทย ก็มิได้เป็นประเด็นสำคัญมากนักเช่นกัน การศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา

ประเทศไทย (2549) ระบุว่า ไทยจะไม่ได้ประโยชน์มากนัก เมื่อเทียบกับประโยชน์ที่จะได้จากการลดภาษีนำเข้า และข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงตลาด เนื่องจากสินค้าออกที่สำคัญของไทยนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องภาษีนำเข้าที่อยู่ในอัตราที่สูง ส่วนการอุดหนุนภายใน ซึ่งประเทศคู่ค้าของไทยใช้ในการกีดกัน มักเป็นสินค้าที่ไทยไม่ได้ผลิต ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อุดหนุนการผลิตสินค้าในกลุ่มข้าวกล้อง กลุ่มเมล็ดพืชน้ำมัน ซึ่งไทยไม่ได้ส่งออกมากนัก หรือในกรณีของกลุ่ม EFTA มีการอุดหนุนภายในมากในกลุ่มน้ำมันดิบ และกลุ่มขนสัตว์ไหมและดักแดซึ่งไทยนำเข้าเป็นมูลค่าสูง ดังนั้น ไทยน่าจะได้รับประโยชน์จากการลดการอุดหนุนภายใน ในรูปของราคาส่งออกที่สูงขึ้น ดังนั้นในการวิเคราะห์ผลของการเปิดเสรีแบบพหุภาคีสำหรับภาคเกษตร จึงไม่ได้แยกวิเคราะห์ผลของการอุดหนุนภายใน ออกจากมาตรการทางภาษีและ การอุดหนุนการส่งออก

อัตราการอุดหนุนการส่งออก (Export Subsidies)

อัตราการอุดหนุนการส่งออกที่ใช้ในการศึกษานี้ อาศัยข้อมูลจากโปรแกรม GTAP version 7.1 ซึ่งคำนวณจากมูลค่าการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร (ซึ่งได้มาจากข้อมูลของประเทศต่างๆ ที่ให้กับองค์การการค้าโลก) หาดด้วยมูลค่าการส่งออก (ที่ราคา FOB) เมื่ออัตราการอุดหนุนการส่งออกมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การผลิตสินค้านั้นได้รับการอุดหนุนเพื่อการส่งออกจากรัฐ ส่วนกรณีที่อัตราเป็นลบ แสดงว่า การผลิตสินค้านั้นได้ถูกเก็บภาษีเมื่อมีการส่งออก

ภาคผนวกที่ 12.5 ท้ายบทนี้แสดงอัตราการอุดหนุนการส่งออก ของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ สำหรับสินค้าที่ส่งมาขายในประเทศไทย (ไม่ใช่อัตราการอุดหนุนการส่งออกรวม ที่ส่งไปขายในตลาดโลก) พบว่าประเทศที่มีการอุดหนุนการส่งออก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และกลุ่มประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป EFTA โดยรวมแล้วสินค้าที่ไทยนำเข้าและมีการอุดหนุนโดยประเทศผู้ส่งออกในอัตราที่สูงได้แก่ กลุ่มผักผลไม้ เมล็ดพืช น้ำมัน อ้อย น้ำตาล พืชเส้นใย ไหม น้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์นม และกลุ่มเครื่องดื่มและยาสูบ สำหรับประเทศไทยมิได้ให้การอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตรเนื่องจากมีพันธกรณี ไม่สามารถให้การอุดหนุนการส่งออก ไม่ว่าในปีใดก็ตาม

ในทำนองเดียวกันกับการอุดหนุนภายในกรอบพหุภาคี การวิเคราะห์ผลกระทบจะไม่แยกผลของการอุดหนุนการส่งออกไว้ต่างหากจากมาตรการอื่นๆ ทั้งนี้เพราะประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการลดการอุดหนุนการส่งออก ไม่มากนักเมื่อเทียบการลดภาษีนำเข้า ถึงกระนั้นก็ตาม การศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2549) ระบุว่า ไทยยังควรสนับสนุนให้มีการลดการอุดหนุนการส่งออก เนื่องจากไทยอยู่ในฐานะที่ได้ประโยชน์จากข้อตกลง โดยให้เหตุผลว่าการลดการอุดหนุนการส่งออก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาในสินค้าข้าว และสหภาพยุโรปในสินค้าน้ำตาล จะมีผลให้ราคาในตลาดโลกของสินค้าทั้งสองเพิ่มขึ้น และเป็นผลดีต่อประเทศไทย

ตารางที่ 12.5 (ก)
โครงสร้างภาษีนำเข้าของไทย

Summary		Total	Ag	Non-Ag
Simple average final bound		28.6	42.7	25.6
Simple average MFN applied	2007	10.5	25.2	8.2
Trade weighted average	2006	4.8	14.0	4.4
Imports in billion US\$	2006	124.4	4.4	120.0

ที่มา <http://stat.wto.org/TariffProfile/WSDBTariffPFView.aspx?Language=E&Country=TH>

ตารางที่ 12.5 (ข)
การกระจายอัตราภาษีนำเข้า คิดเป็นร้อยละของจำนวนพิกัดภาษี (% of tariff line)

Frequency distribution	Duty-free	0 <= 5	5 <= 10	10 <= 15	15 <= 25	25 <= 50	50 <= 100	> 100	NAV
		Tariff lines and import values (in %)							in %
Agricultural products									
Final bound	1.5	1.0	3.8	1.8	1.8	72.4	11.4	6.3	44.3
MFN applied	4.5	15.9	10.4	1.6	6.9	52.9	7.3	0.1	32.1
Imports	13.4	25.3	27.4	3.7	6.2	21.2	2.6	0.4	39.9
Non-agricultural products									
Final bound	3.0	2.4	1.2	2.2	13.2	48.2	0.6	0.0	14.8
MFN applied	23.3	42.8	15.9	0.2	6.0	11.1	0.5	0.1	7.0
Imports	48.4	24.4	19.9	1.8	1.6	3.6	0.2	0.0	10.6

ที่มา: <http://stat.wto.org/TariffProfile/WSDBTariffPFView.aspx?Language=E&Country=TH>

ตารางที่ 12.5 (ค)
อัตราภาษีนำเข้าของไทย จำแนกตามหมวดสินค้า

Product groups	Final bound duties	MFN applied duties	Imports
	AVG	AVG	Share in %
Animal products	30.6	30.5	0.0
Dairy products	33.0	22.6	0.3
Fruit, vegetables, plants	61.6	31.5	0.3
Coffee, tea	55.5	30.8	0.1
Cereals & preparations	32.7	21.1	0.7
Oilseeds, fats & oils	38.3	19.3	0.9
Sugars and confectionery	47.8	32.0	0.0
Beverages & tobacco	62.4	44.6	0.3
Cotton	4.5	0.0	0.5
Other agricultural products	28.1	10.4	0.5
Fish & fish products	14.1	13.5	1.2
Minerals & metals	24.9	6.2	20.9
Petroleum	-	5.4	17.8
Chemicals	29.7	3.3	10.7
Wood, paper, etc.	24.3	6.9	1.9
Textiles	28.7	8.3	2.0
Clothing	30.2	30.4	0.2
Leather, footwear, etc.	29.8	12.1	1.2
Non-electrical machinery	20.2	4.4	14.1
Electrical machinery	18.7	7.9	18.0
Transport equipment	48.3	21.0	3.8
Manufactures, n.e.s.	25.1	10.6	4.6

ที่มา <http://stat.wto.org/TariffProfile/WSDBTariffPFView.aspx?Language=E&Country=TH>

ตารางที่ 12.5 (ง)

อัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง ก่อนและหลังข้อตกลงพหุภาคี

		อัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง		
		พ.ศ. 2547	Modality	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
		พ.ศ. 2551		
All				
goods	All countries	4.5	3.3	-26.67
	High-income countries	3.3	2.1	-36.36
	Middle-income countries	8.6	7.5	-12.79
	Developing countries	12.2	12.2	0.00
AMA	All countries	17.8	13.4	-24.72
	High-income countries	17.6	11.6	-34.09
	Middle-income countries	18.7	18.2	-2.67
	Developing countries	13.6	13.6	0.00
NAMA	All countries	3.6	2.6	-27.78
	High-income countries	2.3	1.4	-39.13
	Middle-income countries	7.7	6.6	-14.29
	Developing countries	12	12	0.00

ที่มา: Bouet and Laborde (2010).

หมายเหตุ: คำนวณจากฐานข้อมูล MAcMap-HS6 v2.1

ตารางที่ 12.5 (จ)

อัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง ที่ประเทศผู้ส่งออกต้องเผชิญ ก่อนและหลังข้อตกลง

		อัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง		
		พ.ศ. 2547	Modality	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
		พ.ศ. 2551		
All				
goods	All countries	4.5	3.3	-26.7
	High-income countries	4.73	3.5	-26.0
	Middle-income countries	4.26	3.0	-29.6
	Developing countries	3.0	1.9	-36.7
AMA	All countries	17.8	13.4	-24.7
	High-income countries	17.6	13.1	-25.6
	Middle-income countries	18.4	14.1	-23.4
	Developing countries	9.3	7.0	-24.7
NAMA	All countries	3.6	2.6	-27.8
	High-income countries	3.8	2.9	-23.7
	Middle-income countries	3.1	2.1	-32.3
	Developing countries	2.2	1.3	-40.9

ที่มา: Bouet and Laborde (2010).

หมายเหตุ: คำนวณจากฐานข้อมูล MAcMap-HS6 v2.1

12.4.1 ผลต่อสวัสดิการและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยอยู่ในฐานะที่ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หากมีการเปิดการค้าเสรีตามร่างความตกลงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากข้อตกลง คิดเป็นร้อยละ 1.96 กรณีที่ไม่รวมสินค้าอ่อนไหว (S2) และร้อยละ 0.66 กรณีที่รวมสินค้าอ่อนไหว (S4)

สวัสดิการสังคมโดยรวมของไทย เพิ่มขึ้นจากการเปิดเสรีแบบพหุภาคี คิดเป็นมูลค่า 2,149 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ที่ราคาคงที่ปีพ.ศ. 2547) สวัสดิการที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนใหญ่ราวร้อยละ 60 เกิดจากอัตราการแลกเปลี่ยนทางการค้า (Terms of Trade) ที่ดีขึ้น อีกราวร้อยละ 40 เกิดจากการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนเพิ่มของสวัสดิการโดยรวมจะลดลงประมาณกึ่งหนึ่งหากพิจารณาสินค้าอ่อนไหวในการคำนวณ

ตารางที่ 12.6

สวัสดิการและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์สมมติ	S1	S2	S3	S4	S5	S6
อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (%)	0.69	1.96	-0.48	0.66	8	9.45
สวัสดิการสังคม (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	982.9	2,149.4	51.3	1,087.7	6,049.8	6,978.6
อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าส่งออก (%)	0.73	-0.03	1.07	0.21	-1.49	-1.17
อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่านำเข้า (%)	0.59	5.26	0.52	5	14.47	17.62

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

หากพิจารณาเฉพาะการเปิดเสรีสินค้าเกษตร ตามร่างความตกลงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ทำให้ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.69 และมีสวัสดิการเพิ่มขึ้น 982.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ดูกรณี S1 ในตารางที่ 12.6)

ในกรณีการเปิดเสรีสินค้าเกษตรอย่างเดียว และมีการยกเว้นสินค้าอ่อนไหวด้วยนั้น จะทำให้ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงร้อยละ 0.48 และสวัสดิการเพิ่มขึ้นเล็กน้อยราว 52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ดูกรณี S3 ในตารางที่ 12.6) ในกรณีนี้สะท้อนให้เห็นว่า การใช้มาตรการสินค้าอ่อนไหว ทำให้ไทยได้ประโยชน์ลดลงเมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่การยกเว้น

ผลการคำนวณข้างต้นชี้ว่า ประเทศไทยอยู่ในฐานะที่ได้รับประโยชน์ หากสนับสนุนการมีการเปิดเสรีสินค้าเกษตร และไทยจะได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้นมากเป็นเกือบ 2 เท่าในรูปสวัสดิการทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น หากสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีสินค้าที่มีใช้สินค้าเกษตร ควบคู่กันไป

ผลการประมาณค่าที่ได้จากการศึกษาฉบับนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาในอดีตในประเด็นเดียวกัน แม้ว่าแตกต่างในเรื่องฐานของข้อมูลที่ใช้ แบบจำลอง หรือสถานการณ์สมมติ แต่ให้ผลในทิศทางเดียวกัน อาทิ การศึกษาของ Bouet and Laborde (2010) ซึ่งว่า ตามร่างกรอบข้อตกลงปี พ.ศ. 2551 ไทยจะได้รับประโยชน์ จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 0.9 และมีอัตราการขยายของการส่งออก ร้อยละ 4.5 (ภายในปี พ.ศ. 2568) ที่เกิดจากการเปิดตลาดใหม่ และตลาดในประเทศกำลังพัฒนาเช่น แอฟริกา ส่วนประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆอาจไม่ได้รับประโยชน์มากนักจากกรอบความตกลงดังกล่าว เนื่องจากการสูญเสียสิทธิพิเศษทางการค้าสำหรับการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศ OECD และเป็นประเด็นที่ต้องมีการชดเชย หากต้องการให้เกิดการยอมรับในร่างความตกลงดังกล่าว

หากหันมาพิจารณาเปรียบเทียบกับกรอบการเจรจาทวิภาคี พบว่า ผลประโยชน์ที่ไทยอาจได้รับตามร่างกรอบความตกลงปี พ.ศ. 2551 ดังกล่าว มีค่าน้อยกว่าผลประโยชน์เฉพาะด้านการค้าที่ไทยอาจจะได้จากกรอบข้อตกลง ASEAN FTA+3 หรือกรอบ ASEAN FTA+6 ทั้งนี้เนื่องจากสมมติให้มีการลดอัตราภาษีนำเข้าจนเหลือศูนย์ทุกรายการสินค้า ในขณะที่กรอบข้อตกลงรอบโดฮา ตกลงกันที่อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพัน และมีผลให้อัตราภาษีนำเข้าลดลงเพียงบางส่วนเท่านั้น ผลประโยชน์จากกรอบ ASEAN-FTA ที่ประมาณค่าได้ในส่วนนี้ อาจจะสูงเกินควร เนื่องจากมิได้คำนึงถึงรายการสินค้าอ่อนไหวและอ่อนไหวสูง ซึ่งเป็นรายการที่ประเทศสมาชิกยังไม่พร้อมที่จะเปิดเสรีพร้อมกับสินค้าปกติรวมทั้งประเด็นเรื่องกฎว่าด้วยการกีดกันสินค้า ที่หากกำหนดไว้เข้มงวด มีผลให้เกิดการใช้สิทธิประโยชน์จากข้อตกลงได้ลดลงซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับการไปสู่ความสำเร็จของกรอบเจรจาแบบทวิภาคีระหว่าง ASEAN และคู่เจรจา และการจัดตั้งเขตเสรีเอเชียตะวันออก (EAFTA)

ในกรณีของการเปิดเสรีจากกรอบการเจรจา FTA ระหว่าง ASEAN กับคู่เจรจา รวม 6 ประเทศ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์) สวัสดิการสังคมของไทยเพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่า 6,978 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ที่ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2547) สวัสดิการที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนใหญ่ราวร้อยละ 92 เกิดจากอัตราการแลกเปลี่ยนทางการค้า (Terms of Trade) ที่ดีขึ้น อีกราวร้อยละ 8 เกิดจากการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

12.4.2 ผลต่อปริมาณการผลิต

ผลของร่างความตกลงแบบพหุภาคีปี พ.ศ. 2551 แบบรวมสินค้าอ่อนไหว (S4) พบว่า กลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมที่มีการผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว สิ่งทอ เสื้อผ้า เครื่องหนัง ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ และในส่วนของภาคบริการ อุตสาหกรรมการก่อสร้างมีการขยายในอัตราที่สูง รองลงมาคือ การค้า และการขนส่ง

ผลจากกรอบการเจรจา FTA ระหว่าง ASEAN กับคู่เจรจารวม 6 ประเทศ (S6) (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์) มีทิศทางที่สอดคล้องกันกับผลของกรอบการค้าพหุภาคีโดยกลุ่มที่ได้รับ

ประโยชน์สูงกว่าได้แก่กลุ่มยานยนต์และภาคการค้าเป็นต้น อย่างไรก็ตามภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบสูงทำให้ต้องลดปริมาณการผลิตลงมากเนื่องจากมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ต่ำกว่าประเทศคู่เจรจาได้แก่กลุ่มน้ำมันพืชและไขมันกลุ่มเครื่องหนังผลิตภัณฑ์จากไม้และกระดาษเหล็กโลหะและผลิตภัณฑ์และกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ตารางที่ 12.7
ปริมาณการผลิตในประเทศ

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

สินค้า	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ข้าวเปลือกข้าวสาร	13.98	12.93	4.86	3.97	54.79	54.61
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	-10.72	-12.39	-7.34	-8.88	-24.76	-29.88
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	-3.53	-4.1	-1.65	-2.42	-14.95	-15.2
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	-4.09	-6.33	-6.05	-7.75	-12.29	-13.64
น้ำมันพืชและไขมัน	-5.5	-8.25	-5.17	-7.91	-9.75	-26.33
กลุ่มพืชอื่นๆ	-2.71	-4.82	-8.15	-10	1.3	3.01
ประมงป่าไม้	-0.66	-1.69	-2.08	-3.13	-0.48	-0.29
น้ำมัน และก๊าซ	0.23	-1.02	0.77	-0.45	-4.76	-5.45
ถ่านหินแร่	0.15	-0.36	-0.13	-0.64	-0.93	-0.87
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.56	0.6	2.63	3.14	-16.68	-18.4
เครื่องหนัง	0.16	1.71	2.12	4.26	-12.25	-14.24
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-0.82	-4.6	0.98	-2.76	-15.27	-17.1
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-0.95	-1.97	0.72	-1.4	-6.11	-6.1
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-0.56	3.7	-0.55	3.7	12.52	16
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-0.49	-2.09	0.82	-0.61	-4.85	-3.31
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.15	1.33	0.08	1.64	0.76	3.59
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-0.95	-1.2	1.34	1.84	-19.09	-8.3
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-0.99	-3.35	1.14	-0.97	-8.36	-11.53
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-1.02	-3.4	0.94	-1.39	-5.05	-5.39
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-0.26	-2.91	1.59	-0.92	-11.51	-13.29
การก่อสร้าง	-0.27	13.68	-1.94	11.77	42.29	49.24
การค้า	0	0.62	-0.09	0.49	1.53	1.85
การขนส่ง	0.33	-0.22	0.88	0.36	-4.58	-5.44
การคมนาคม	0.2	-1.39	0.53	-1.04	-4.7	-5.52
บริการการเงินอื่นๆประกัน	-0.05	-0.27	0.12	-0.13	-1.24	-1.31
บริการธุรกิจอื่นๆ	-0.23	-2.23	0.5	-1.46	-7.74	-8.83
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0.4	0.02	0.14	-0.31	-0.08	-0.07

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

12.4.3 ผลต่อราคา มูลค่าและปริมาณการส่งออก

การเปิดเสรีทางการค้าตามร่างกรอบข้อตกลงพหุภาคีปี พ.ศ. 2551 มีผลทำให้ราคาส่งออกสินค้าเกษตรสูงขึ้น เนื่องจากการยกเลิกหรือตัดทอนมาตรการอุดหนุนการผลิตและอุดหนุนการส่งออกของประเทศที่พัฒนาแล้ว มีผลให้มีการผลิตในประเทศลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตที่เหลือขายออกสู่ตลาดโลกลดลง ทำให้ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้นเช่นเดียวกัน การลดกำแพงภาษีนำเข้า ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มปริมาณการนำเข้า ทำให้ความต้องการในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น มีผลให้ราคาสูงขึ้นเช่นกัน ตารางที่ 12.8(ก) แสดงการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าส่งออกของไทย

กรณีของกรอบการเจรจาพหุภาคี สินค้าเกษตรของไทยที่มีราคาเพิ่มขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะกรณีเปิดเสรีตามกรอบความตกลง แบบไม่คำนึงถึงสินค้าอ่อนไหว (S1) ได้แก่ ข้าว ร้อยละ 7.3 กลุ่มพืชอื่นๆ (น้ำตาล นม และผลิตภัณฑ์นม เครื่องดื่มและยาสูบ) ร้อยละ 4.97 กลุ่มผักผลไม้และพืชน้ำมัน (อ้อย ผักผลไม้ พืชเส้นใย เมล็ดพืชน้ำมัน) ร้อยละ 2.4 กรณีที่รวมสินค้าอ่อนไหว ราคาส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นไม่มากนัก อยู่ในช่วงร้อยละ 0.12 ถึง 3.72 โดยข้าวจะได้รับผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มพืชอื่นๆ ส่วนกลุ่มที่มีราคาส่งออกลดลงได้แก่ ผักและผลไม้ (อ้อย ผัก ผลไม้ พืชเส้นใย เมล็ดพืชน้ำมัน) และกลุ่มสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์

ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมที่มีราคาส่งออกสูงขึ้น (กรณีรวมสินค้าอ่อนไหว) ได้แก่ กลุ่มน้ำมันและก๊าซ ถ่านหิน แร่ เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก เหล็ก โลหะและผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร และอุปกรณ์ และกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ

หากหันมาพิจารณาเปรียบเทียบกับกรอบการเจรจาพหุภาคี พบว่า ผลประโยชน์ตามร่างกรอบความตกลงพหุภาคีปี พ.ศ. 2551 ดังกล่าว ยังน้อยกว่าผลประโยชน์ (เฉพาะด้านการค้า) ที่ไทยอาจจะได้จากกรอบข้อตกลง ASEAN FTA+3 หรือกรอบ ASEAN FTA+6 ทั้งนี้เนื่องจากข้อสมมติการลดภาษีลงเป็นศูนย์ มีผลให้ราคาส่งออกของไทย ทั้งสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม มีราคาสูงขึ้นเกือบทุกรายการ ยกเว้นรถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง

ตารางที่ 12.8(ข) และ 12.8(ค) แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออก และปริมาณส่งออกของไทย ตามลำดับ อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออก จะเท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาส่งออกบวกอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณส่งออก ดังนั้นแม้ว่าสินค้าบางกลุ่มมีราคาส่งออกที่เพิ่มขึ้น แต่มีปริมาณการผลิตลดลงมาก จะทำให้มูลค่าการส่งออกมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงได้ ผลของกรณีไทยเปิดเสรีตามกรอบพหุภาคี แบบรวมสินค้าอ่อนไหว (S4) ระบุว่า สินค้าที่ไทยมีการเพิ่มปริมาณการส่งออก และขายได้ในราคาที่สูงขึ้นได้แก่ ข้าว ถ่านหินและแร่⁶¹ กลุ่มสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม กลุ่มเคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก ส่วนสินค้าที่มูลค่าส่งออกสูงขึ้น แต่ขายได้ในราคาที่ต่ำลง ได้แก่กลุ่มผักผลไม้และเมล็ดพืชน้ำมันกลุ่มประมงป่าไม้กลุ่มเครื่องหนังผลิตภัณฑ์ไม้และกระดาษกลุ่มยานยนต์และกลุ่มอุปกรณ์ขนส่งอื่นๆสุดท้ายคือ

⁶¹จากฐานเดิมที่มูลค่าส่งออกต่ำ

กลุ่มที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงในอัตราที่สูง ได้แก่ กลุ่มสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ซึ่งเป็นสินค้าที่ไทยขาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบอยู่ก่อนแล้ว

ตารางที่ 12.8 (ก)
ราคาส่งออกของไทย

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

สินค้า	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ข้าวเปลือกข้าวสาร	6.55	7.3	0.59	1.28	43.35	45.05
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	-0.34	-0.14	-2.83	-2.63	14.52	13.28
ผักผลไม้แช่แข็ง	2.16	2.4	-1.43	-1.31	21.38	22.44
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	1.08	2.16	-1	0.12	10.14	10.98
น้ำมันพืชและไขมัน	-0.26	1.26	-0.98	0.48	6.35	5.6
กลุ่มพืชอื่นๆ	3.85	4.97	2.66	3.72	7.31	6.81
ประมงป่าไม้	-0.57	-0.48	-3.15	-3.03	6.56	8.25
น้ำมัน และก๊าซ	0.27	1.13	0.26	1.04	3.32	4.53
ถ่านหินแร่	0.35	1.54	-0.85	0.25	6.47	8.54
สิ่งทอเสื้อผ้า	-0.05	0.17	-0.56	-0.37	3.84	4.82
เครื่องหนัง	-0.35	0.29	-0.81	-0.2	4.09	4.95
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	0.11	0.18	-0.42	-0.39	4.88	5.52
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.34	0.6	-0.15	0.11	3.76	4.27
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	0.17	1.48	-0.3	0.96	5.59	6.95
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.19	0.7	-0.07	0.44	1.01	1.55
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.02	-1.79	-0.25	-2.06	-1.96	-1.25
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	0.02	0.12	-0.29	-0.21	1.89	2.7
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-0.04	0.62	-0.23	0.41	1.66	2.29
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-0.04	0.62	-0.27	0.35	1.53	2.24
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.13	0.88	-0.32	0.39	4.09	5.05
การก่อสร้าง	0.1	1.38	-0.35	0.86	5.24	6.52
การค้า	0.02	2.49	-0.6	1.76	9.13	11.23
การขนส่ง	0.19	1.14	-0.34	0.57	5.38	6.54
การคมนาคม	0.03	2.73	-0.63	1.96	9.83	12.12
บริการการเงินอื่นๆประกัน	0.07	2.57	-0.6	1.79	9.48	11.64
บริการธุรกิจอื่นๆ	0.2	2.04	-0.64	1.11	8.65	10.16
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0.32	2.35	-0.53	1.42	8.79	10.48

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

ตารางที่ 12.8(ข)

มูลค่าการส่งออก

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

สินค้า	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ข้าวเปลือกข้าวสาร	38.29	37.29	12.2	11.39	208.89	212.65
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	-7.82	-8.58	3.3	2.62	-37.02	-33.49
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	-6.17	-4.96	-0.74	0.7	-26.48	-25.07
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	-26.7	-40.39	-50.86	-59.57	-27.78	-32.9
น้ำมันพืชและไขมัน	2.29	-3.77	4.21	-1.6	-17.15	-5.63
กลุ่มพืชอื่นๆ	11.03	8.31	-2.41	-4.73	20.53	27.25
ประมงป่าไม้	1.69	6.54	7.24	10.27	-3.62	-5.54
น้ำมัน และก๊าซ	1.38	-6.5	1.03	-5.12	-19.23	-20.21
ถ่านหินแร่	-0.54	-3.57	4.24	2.02	-27.35	-25.87
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.87	10.84	4.19	15.05	-14.56	-15.82
เครื่องหนัง	-0.31	8.25	3.31	12.9	-14.78	-16.67
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-1.23	-1.72	1.2	0.75	-16.83	-16.43
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-1.45	0.53	1.12	0.49	2.05	4.71
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-0.44	-5.31	1.45	-3.14	-14.9	-12.45
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-0.33	-3.85	1.29	-1.97	-4.34	-0.35
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.64	4.53	0.82	6.13	-0.5	5.91
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-0.95	-0.53	1.38	2.65	-20.26	-5.83
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-1.07	-3.66	1.08	-1.24	-8.33	-11.53
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-1.14	-3.04	0.85	-1.03	-1.6	-1.05
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-0.69	-5.66	2.37	-2.33	-20.03	-23.22
การก่อสร้าง	0.28	-3.37	1.84	-1.57	-13.43	-16.27
การค้า	-0.66	-7.03	1.35	-4.85	-21.78	-25.73
การขนส่ง	0.75	-1.43	1.76	-0.31	-11.08	-13.11
การคมนาคม	0.07	-7.47	1.89	-5.44	-23.11	-27.37
บริการการเงินอื่นๆประกัน	-0.31	-7.29	1.56	-5.24	-22.62	-26.72
บริการธุรกิจอื่นๆ	-0.92	-6.25	1.41	-3.78	-20.93	-23.92
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	-0.91	-7.12	1.68	-4.35	-22.66	-26.16

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

ตารางที่ 12.8(ค)
ปริมาณการส่งออก

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

สินค้า	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ข้าวเปลือกข้าวสาร	29.79	27.95	11.54	9.98	115.48	115.55
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	-7.51	-8.45	6.3	5.39	-45.01	-41.29
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	-8.15	-7.19	0.7	2.04	-39.43	-38.8
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	-27.48	-41.65	-50.36	-59.62	-34.43	-39.54
น้ำมันพืชและไขมัน	2.56	-4.97	5.24	-2.07	-22.1	-10.63
กลุ่มพืชอื่นๆ	6.92	3.19	-4.93	-8.15	12.32	19.14
ประมงป่าไม้	2.27	7.05	10.73	13.72	-9.56	-12.74
น้ำมัน และก๊าซ	1.1	-7.55	0.76	-6.1	-21.83	-23.67
ถ่านหินแร่	-0.89	-5.04	5.13	1.77	-31.76	-31.71
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.92	10.65	4.77	15.47	-17.72	-19.69
เครื่องหนัง	0.04	7.94	4.15	13.13	-18.14	-20.6
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-1.34	-1.9	1.62	1.15	-20.7	-20.8
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-1.79	-0.07	1.27	0.38	-1.65	0.42
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-0.61	-6.68	1.75	-4.06	-19.41	-18.14
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-0.52	-4.52	1.35	-2.4	-5.29	-1.87
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.62	6.43	1.07	8.36	1.49	7.24
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-0.97	-0.65	1.68	2.87	-21.74	-8.3
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-1.03	-4.25	1.31	-1.64	-9.83	-13.51
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-1.1	-3.63	1.13	-1.37	-3.08	-3.22
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-0.82	-6.48	2.69	-2.71	-23.17	-26.91
การก่อสร้าง	0.18	-4.69	2.21	-2.41	-17.74	-21.39
การค้า	-0.68	-9.29	1.97	-6.5	-28.32	-33.23
การขนส่ง	0.56	-2.54	2.1	-0.87	-15.62	-18.44
การคมนาคม	0.04	-9.93	2.53	-7.25	-29.99	-35.22
บริการการเงินอื่นๆประกัน	-0.38	-9.61	2.18	-6.91	-29.32	-34.37
บริการธุรกิจอื่นๆ	-1.12	-8.13	2.07	-4.83	-27.23	-30.94
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	-1.23	-9.25	2.22	-5.68	-28.91	-33.16

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

12.4.4 ผลต่อปริมาณการนำเข้า

ตารางที่ 12.9 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณการนำเข้าของไทย ผลของกรณีไทยเปิดเสรีตามกรอบพหุภาคี แบบรวมสินค้าอ่อนไหว (S4) ระบุว่า กลุ่มสินค้าเกษตรที่ไทยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นสูง และมีฐานปริมาณการนำเข้าที่สูงอยู่ก่อนแล้ว ได้แก่ กลุ่มพืชอื่นๆ (นมและผลิตภัณฑ์นม อาหารอื่นๆ) ส่วนกลุ่มสินค้าเกษตรที่ไทยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น และไม่มีควมได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ ได้แก่ กลุ่มผักผลไม้และเมล็ดพืชน้ำมัน กลุ่มสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์

ในส่วนของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมพบว่า ไทยจะต้องนำเข้าสินค้าในอัตราที่เพิ่มมากขึ้นในทุกกลุ่มสินค้า สินค้าที่ไทยต้องนำเข้าเพิ่มมากขึ้น และมีฐานปริมาณการนำเข้าเดิมสูง ได้แก่ สินค้าในกลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (ร้อยละ 30.3) กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้และกระดาษ (ร้อยละ 11.72) กลุ่มยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง (ร้อยละ 18.15) ส่วนสินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราสูง แต่มีฐานการนำเข้าไม่มาก ได้แก่ กลุ่มเครื่องหนัง (ร้อยละ 20.54)

ตารางที่ 12.9
ปริมาณการนำเข้า

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

สินค้า	S1	S2	S3	S4	S5	S6
ข้าวเปลือกข้าวสาร	153.29	158.62	103.87	107.69	414.04	795.63
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	9.95	8.03	0.72	-0.89	21.59	38.9
ผักผลไม้แช่แข็ง	5.82	5.88	2.81	2.79	23.84	25.89
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	5.06	8.25	0.51	3.21	47	52.95
น้ำมันพืชและไขมัน	7.95	7.52	3.89	3.35	7.4	48.48
กลุ่มพืชอื่นๆ	32.03	33.13	26.56	27.61	26.47	38.35
ประมงป่าไม้	-4.19	3.15	-8.6	-1.7	5.09	11.85
น้ำมัน และก๊าซ	-1.09	-1.39	0.51	-0.89	-3.68	-2.97
ถ่านหินแร่	-0.52	3.07	-0.53	2.96	10.93	13.95
สิ่งทอเสื้อผ้า	1.15	31.19	0.64	30.3	46.72	52.6
เครื่องหนัง	1.92	22.35	0.77	20.54	35.29	43.57
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-0.15	12.17	-0.46	11.72	16.41	23.55
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.31	4.97	0.26	4.51	9.02	11.41
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-0.17	8.53	-0.34	8.2	28.03	33.31
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-0.58	1.3	0.02	1.95	6.96	9.12
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	0.33	19.51	-0.69	18.15	47.88	54.98
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-0.39	9.4	-0.53	9.42	19.92	30.23
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-0.61	0.67	0.37	1.76	5.18	4.83
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-0.43	6.86	-0.79	6.38	24.22	28.55
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.51	6.95	-0.51	5.67	20.64	24.03
การก่อสร้าง	0.92	3.24	-0.34	1.77	10.31	12.41
การค้า	-0.11	5.2	-0.52	4.62	18.7	22.79
การขนส่ง	0.34	2.89	-0.56	1.76	11.07	13.41
การคมนาคม	0.75	5.66	-0.94	3.61	19.59	23.95
บริการการเงินอื่นๆประกัน	0.27	5.66	-1.15	3.92	20.31	25.01
บริการธุรกิจอื่นๆ	0.75	3.66	-0.63	2.08	12.5	14.79
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	1.29	5.78	-0.91	3.19	20.49	24.53

ที่มา: จากการคำนวณโดยคณะที่ปรึกษา โดยโปรแกรม GTAP version 7.1

12.5 การวิเคราะห์เชิงพลวัต กรอบการวิเคราะห์และผลการศึกษา

แบบจำลอง GTAP-Dyn

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากนโยบายทางการค้า จำเป็นต้องอิงกับสถานการณ์ของเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายดังกล่าว สถานการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงนี้เรียกว่า สถานการณ์ที่เป็นฐานในการเปรียบเทียบ หรือ Baseline Scenario การศึกษาโดยใช้แบบจำลองแบบพลวัต จึงต้องเริ่มจากการจำลองสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในอนาคตหรือช่วงระยะเวลาที่ต้องการศึกษา การวิเคราะห์โดยแบบจำลอง GTAP-Dyn อาศัยการจำลอง (Simulation) ระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศทั้งหมด โดยผ่านการเปลี่ยนแปลงตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคในแบบจำลอง เพื่อสร้างดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจใหม่ในโลกสำหรับทุกๆ ปีที่ใช้ในการวิเคราะห์

กระบวนการจำลองกรณีฐาน (Baseline Simulation) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นแรก เป็นการสร้างข้อสมมติสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่ยังมิได้รวมการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายที่ต้องการศึกษา ตามข้อสมมติสถานการณ์กรณีฐาน สามารถกำหนดตัวแปรกลุ่มหนึ่งที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือจัดเป็นตัวแปรภายนอก (Exogenous Variables) ซึ่งมักได้แก่ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตขั้นต้น อาทิ จำนวนประชากร จำนวนแรงงาน จำแนกตามประเภทของทักษะฝีมือ

การจำลองกรณีฐาน ที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้ อาศัยข้อมูลสำคัญ 2 ส่วนคือ การคาดการณ์ตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่แท้จริง การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร การเปลี่ยนแปลงจำนวนแรงงานแยกตามทักษะ นอกจากนี้ ยังมีการปรับอัตราภาษีนำเข้า เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ก่อนมีการตกลงตามกรอบพหุภาคีรอบโดฮา

การคาดคะเนตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่ใช้ในการจำลองกรณีฐานสำหรับการวิจัยฉบับนี้ อาศัยผลการพยากรณ์ตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคจากหลายแห่ง อาทิ ธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) องค์การการค้าโลก สถาบันวิจัยนโยบายอาหารระหว่างประเทศ (International Food Policy Research Institute) รวมทั้งผลการวิจัยที่จัดทำโดยสถาบันผู้พัฒนาโปรแกรม ภาพที่ 12.3 แสดงอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษานับฉบับนี้ ภาพที่ 12.4 แสดงอัตราการเพิ่มของประชากรของประเทศต่างๆ ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับที่มาของข้อมูล และสมมติฐานที่ใช้ในการคาดคะเนตัวแปรต่างๆ ในอนาคตได้ใน Walmsley and Strutt (2010)

นอกจากนี้ ยังได้รวมผลของเปลี่ยนอัตราภาษีนำเข้าที่เป็นผลของข้อตกลงแบบทวิภาคีที่ไทยได้ผูกพัน ให้เป็นส่วนหนึ่งของกรณีฐาน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแยกผลของกรอบการเจรจาพหุภาคีได้อย่างชัดเจน การคำนวณในส่วนนี้จะพิจารณาเฉพาะกรอบการเจรจาพหุภาคีที่ผูกพันแล้ว และเริ่มมีผลบังคับใช้ก่อนปี

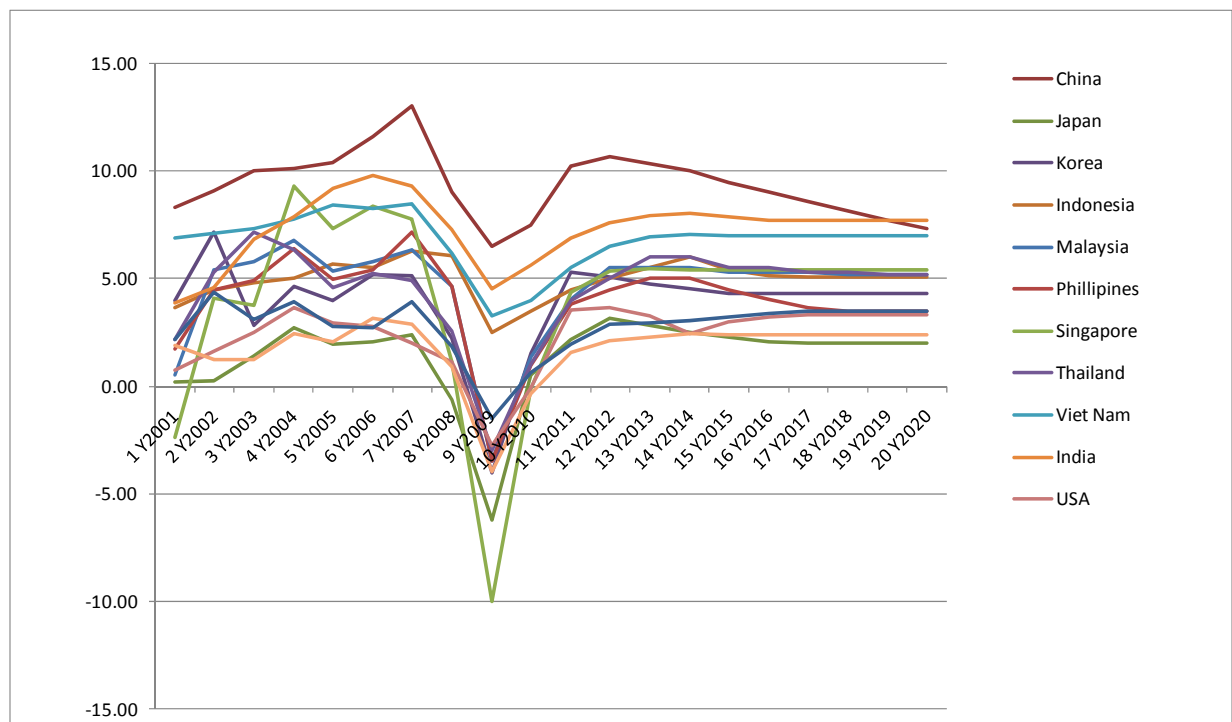
พ.ศ. 2553 ได้แก่ ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-ญี่ปุ่น ไทย-อินเดีย อาเซียน-จีน และไทย-อาเซียน ภาคผนวกที่ 12.6 ท้ายบทนี้สรุปแบบแผนการลดภาษีนำเข้าแบบ MFN ระหว่างไทยกับคู่เจรจา

ขั้นที่สอง คือ การจำลองผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรเหล่านี้ ขั้นตอนนี้เรียกว่า การทำ Base Case Shock และในขั้นที่สามเมื่อได้ผลจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่ต้องการแล้ว ในการวิเคราะห์ จำเป็นต้องกำหนดตัวแปรทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในขั้นที่สองนี้ให้เป็นตัวแปรภายใน (Endogenous Variables) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลทางนโยบายต่อไป ขั้นตอนนี้เรียกว่า การทำ Base Rerun

ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลของกรอบข้อตกลงแบบพหุภาคีรอบโดฮา จะเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นปีฐาน จนถึงปี พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลาทั้งหมดในการศึกษา 17 ปี

ภาพที่ 12.3

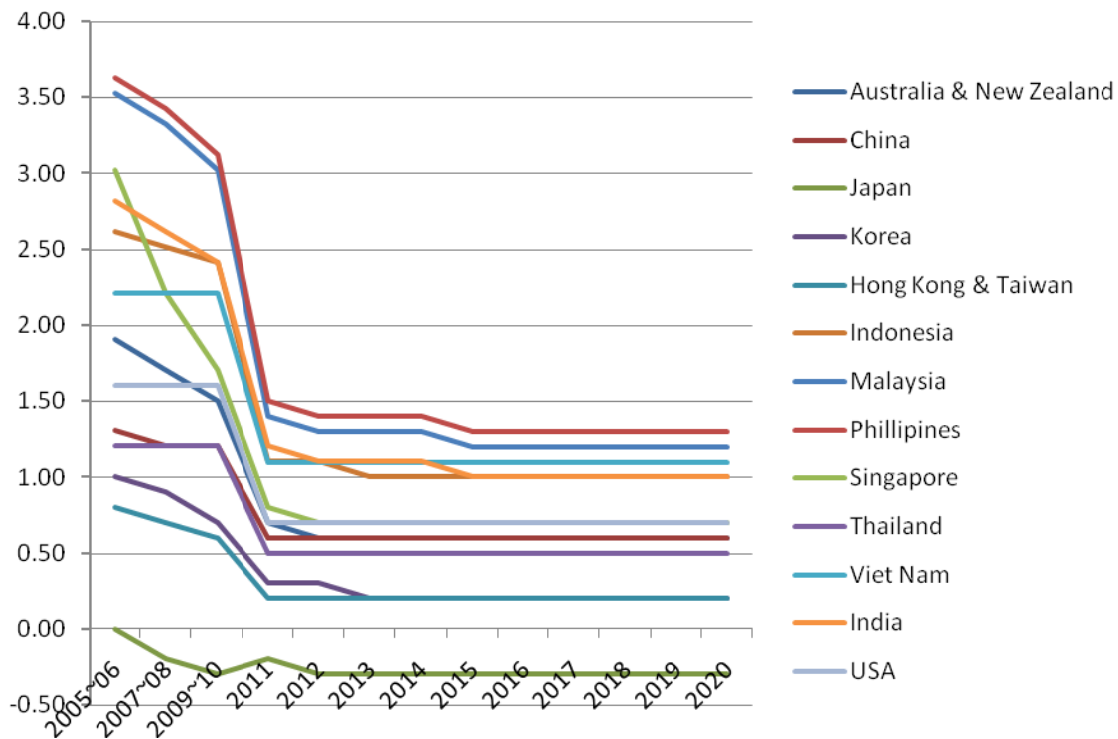
อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา

ที่มา: รวบรวมโดยที่ปรึกษา (ดูรายละเอียดในบทความ)

ภาพที่ 12.4

อัตราการเพิ่มของประชากรของประเทศต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา

ที่มา: รวบรวมโดยทีปภิรญา และจาก Walmsley (2006)

12.5.1 ผลกระทบต่อประเทศไทย

ตามกรอบพหุภาคีรอบโดฮา สารสำคัญสำหรับสินค้าเกษตรคือประเทศต่างๆจะดำเนินการลดการอุดหนุนภายใน และอัตราภาษีนำเข้า ให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี และ 10 ปีสำหรับประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ตามลำดับ โดยการลดอัตราภาษีสูตรการลดแบบเป็นช่วงๆ ส่วนกรณีการลดการอุดหนุนการส่งออก ให้ยกเลิกทั้งหมด โดยให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2559 สำหรับประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ตามลำดับ (รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 12.3)

ส่วนสารสำคัญตามร่างข้อตกลงการเข้าถึงตลาดสำหรับสินค้าที่มีใช้เกษตรนั้น กำหนดให้ประเทศพัฒนาแล้ว ใช้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 8 ในการปรับลดภาษีนำเข้าที่ผูกพันตามสูตร Swiss Formula และมีระยะดำเนินการให้เป็นไปตามข้อตกลงภายใน 5 ปี ส่วนประเทศกำลังพัฒนา สามารถเลือกค่าสัมประสิทธิ์ในสูตรได้สามค่าคือ 20 22 และ 25 และมีระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี ในการวิเคราะห์ได้กำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์คือ 25 เนื่องจากไม่สามารถทราบถึงข้อยกเว้นหรือการใช้ความยืดหยุ่นในการลดภาษีของประเทศต่างๆได้

การวิเคราะห์ผลกระทบเชิงปริมาณตามกรอบพหุภาคีรอบโดฮาในขั้นนี้ จะพิจารณาโดยไม่รวมสินค้าอ่อนไหวเทียบได้กับสถานการณ์สมมติที่สอง ที่เสนอในหัวข้อที่ผ่านมา ฉะนั้น ผลประโยชน์หรือผลกระทบที่ได้จึงแสดงประโยชน์ขั้นสูงที่ไทยอาจจะได้รับ ผลวิเคราะห์ต่อไปจะแสดงถึงผลกระทบต่อสวัสดิการสังคมทั่วไป ผลต่อการค้า และผลต่อการผลิต ตามลำดับผลของรอบโดฮาเป็นไปตามข้อสมมติให้เริ่มในปี พ.ศ. 2553 และสิ้นสุดในปี พ.ศ.2563 ดังนั้น ผลเชิงปริมาณที่แสดงต่อไปเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงสะสมจนถึงปี พ.ศ. 2563

□ ผลต่อสวัสดิการ

ตารางที่ 12.10 แสดงผลต่อสวัสดิการและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ผลการคำนวณพบว่า โดยรวม ผลประโยชน์ที่ประเทศต่างๆ ได้รับมีความแตกต่างกันอยู่มาก โดยประเทศที่ได้รับผลด้านบวกมากที่สุดแก่ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ประเทศจีน เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปส่วนที่ได้รับผลในด้านลบมากที่สุดแก่ ญี่ปุ่น เกาหลี สหรัฐอเมริกา อินเดีย อาร์เจนตินา บราซิล

ตารางที่ 12.10

การเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา: ผลกระทบต่อประเทศต่างๆ

(หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง)

ประเทศ	สวัสดิการ	GDP	มูลค่า ส่งออก	มูลค่า นำเข้า
ออสเตรเลียนิวซีแลนด์	20,294	2.74	3.8	5.42
จีน	12,661	5.07	7.83	6.2
ญี่ปุ่น	-43,972	-2.02	2.89	6.55
เกาหลี	-32,697	-6.92	6.6	6.3
ฮ่องกง ไต้หวัน	-1,911	-1.37	6.1	5.43
อินโดนีเซีย	4,380	0.95	5.48	5.89
มาเลเซีย	8,828	1.59	6.35	5.9
ฟิลิปปินส์	-3,445	-9.13	6.81	5.72
สิงคโปร์	-548	-1.69	6.16	4.97
ไทย	1,304	0.24	5.99	6
เวียดนาม	12,731	9.69	9.6	9.84
อินเดีย	-52,690	-4.76	6.44	6.26
แคนาดา	13,680	0.61	3.65	4.28
สหรัฐอเมริกา	-97,721	-2.07	3.8	5.27
เม็กซิโก	-943	0.4	4.01	6.72
อาร์เจนตินา บราซิล	-16,602	-2.19	5.13	5.34
ประเทศอื่นๆในแถบลาตินอเมริกา	-434	-0.81	5.48	5.35
สหภาพยุโรป(25) EFTA	144,349	2.58	4.45	5.13
ประเทศอื่นๆ	256,347	4.01	7.64	6.14

ที่มา : คำนวณโดยคณะที่ปรึกษาโดยโปรแกรม GTAP Dynamics

สำหรับประเทศไทยนั้น ได้รับผลกระทบเชิงบวกแต่อยู่ในระดับที่ไม่มากนัก สวัสดิการสังคมมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,304 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สวัสดิการที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนใหญ่มาจากการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และอัตราการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ประเทศไทยได้รับประโยชน์ในรูปมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เมื่อมีการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิต เช่น ที่ดิน แรงงานที่มีทักษะ ทุนต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และระดับราคาของสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับราคาของสินค้านำเข้า

หากพิจารณาผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากร้อยละการเปลี่ยนแปลงจนถึงปี พ.ศ. 2563 พบว่า เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.24

□ ผลต่อมูลค่าการส่งออก และนำเข้า

การเจรจาพหุภาคีรอบโดฮา มีผลให้มูลค่าการส่งออกรวมของไทย ขยายตัวสะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.99 ในปี พ.ศ. 2563 ขณะเดียวกัน มีผลให้มูลค่าการนำเข้ารวมของไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ในปีเดียวกันดังที่แสดงในตารางที่ 12.10 เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของการส่งออกเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ พบว่า มูลค่าการส่งออกโดยรวมของไทย มีการขยายตัวในระดับใกล้เคียงกับประเทศอื่นๆ ที่มีอัตราการขยายตัวปานกลางในช่วงร้อยละ 5 – 6 ส่วนประเทศที่สามารถส่งออกได้มากขึ้นอย่างมากเกินร้อยละ 6 ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกและนำเข้า มีผลทำให้ดุลการค้าขาดดุลสะสมในปี พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้น 987.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องมาจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น การขาดดุลการค้าที่เพิ่มส่วนใหญ่มาจากการนำเข้าของภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ กลุ่มเคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก กลุ่มเหล็กโลหะ และผลิตภัณฑ์จากโลหะและกลุ่มสิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม ส่วนภาคเกษตรกรรม ได้แก่ กลุ่มน้ำมันพืชและไขมัน และกลุ่มสัตว์ผลิตภัณฑ์จากสัตว์เป็นต้น

□ ผลกระทบต่อสาขาการผลิต

ตารางที่ 12.11 แสดงผลของข้อตกลงต่อปริมาณการผลิตและราคาในภาคการผลิตสาขาต่างๆ สำหรับภาคเกษตรกรรมพบว่า ราคาสินค้าเกษตรในประเทศเพิ่มขึ้นทุกกลุ่ม สินค้าเกษตรของไทยที่สามารถขยายปริมาณการผลิตได้มาก (พิจารณาจากมูลค่าการเปลี่ยนแปลงสะสมจนถึงปีพ.ศ. 2563) ได้แก่ กลุ่มข้าว กลุ่มผักผลไม้และเมล็ดพืชน้ำมัน กลุ่มสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ส่วนกลุ่มสินค้าเกษตรของไทยที่ปริมาณการผลิตลดลง ได้แก่ กลุ่มข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ กลุ่มน้ำมันพืชและไขมัน และกลุ่มพืชอื่นๆ

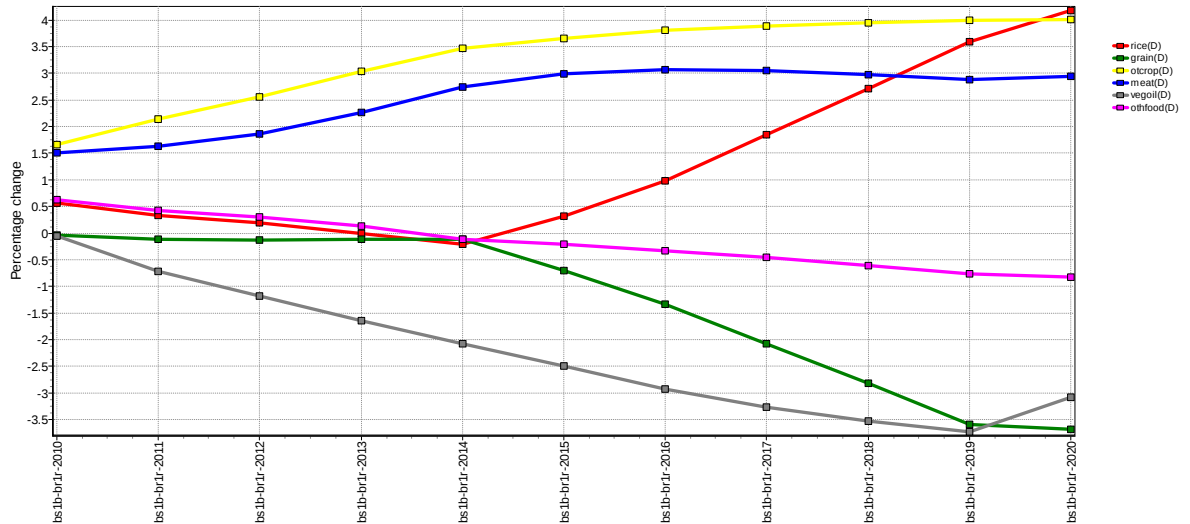
ปริมาณการผลิตของกลุ่มสินค้าเกษตรในแต่ละช่วงเวลา มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่แตกต่างกัน ดังที่แสดงในรูปที่ 12.5 ช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลง แตกต่างจากแนวโน้มในอดีตคือ ช่วงปีพ.ศ. 2557 เป็น

ตันไป ซึ่งเป็นปีที่กำหนดให้ยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกทั้งหมดในประเทศที่พัฒนาแล้ว มีผลให้ปริมาณการผลิตกลุ่มข้าว และกลุ่มข้าวสาลีและธัญพืชอื่นๆ เปลี่ยนแปลงไปมาก

ภาพที่ 12.5

ผลของรอบโดฮาต่อปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรของไทย ในรูปอัตราการเปลี่ยนแปลงสะสม

ปี พ.ศ. 2553- 2563

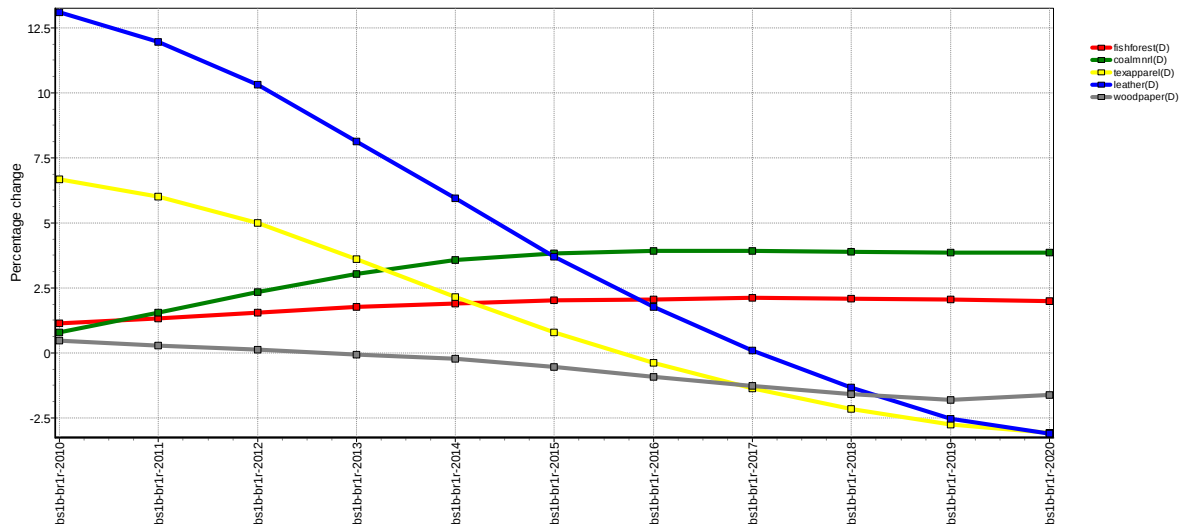

ที่มา: คำนวณโดยคณะที่ปรึกษา

ภาพที่ 12.6

ผลของรอบโดฮาต่อปริมาณการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมของไทย ในรูปอัตราการเปลี่ยนแปลงสะสม

ปี พ.ศ. 2553- 2563

ที่มา: คำนวณโดยคณะที่ปรึกษา

ในกรณีของสินค้าอุตสาหกรรมการวิเคราะห์ได้สมมติให้ไทยเลือกใช้สูตรการลดแบบ Swiss Formula โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 25 หมายถึงเลือกลดภาษีนำเข้าขั้นน้อยที่สุด ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลของข้อตกลง ทำให้ปริมาณการเปลี่ยนแปลงสะสมในปี พ.ศ. 2563 ของสินค้าอุตสาหกรรมเกือบทุกกลุ่มลดลง ยกเว้น กลุ่มสินค้าประมงป่าไม้ และกลุ่มเหมืองแร่ เพียงสองกลุ่มที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม โปรดสังเกตว่า ผลเชิงปริมาณข้างต้นไม่ได้ชี้ว่า ไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันลงทันที ดังที่แสดงในภาพที่ 12.6 เห็นว่า กลุ่มสิ่งทอเสื้อผ้า กลุ่มเครื่องหนัง ได้ประโยชน์สูงในช่วงต้นของข้อตกลง จากนั้นเริ่มสูญเสียความสามารถในการผลิต และความสามารถได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลงตามลำดับ ในทางตรงกันข้าม กลุ่มสินค้าที่ได้เปรียบ ส่งผลให้มีการผลิตเพิ่มขึ้นมากในช่วงต้นจนถึงปี พ.ศ. 2558 จากนั้นไม่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นได้แก่ กลุ่มสินค้าประมง ป่าไม้ และกลุ่มเหมืองแร่ เป็นต้น

หากพิจารณาด้านการส่งออกพบว่า กลุ่มสินค้าเกษตรของไทยสามารถส่งออกเพิ่มขึ้น อันเป็นผลของตกลง เกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นแต่กลุ่มข้าวสาลีและธัญพืชอื่นๆ ซึ่งไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบต่ำ และราคาส่งออกของสินค้าเกษตรทุกกลุ่มมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากข้อตกลงมีผลให้ประเทศต่างๆ ลดการปกป้องลง โดยยกเลิกการอุดหนุนการส่งออก และการอุดหนุนการผลิตภายในสำหรับสินค้าเกษตร ย่อมมีผลให้ราคาในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น

ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม ที่สามารถส่งออกเพิ่มมากขึ้น มีมูลค่าสูงขึ้นและมีราคาสูงขึ้น ได้แก่ กลุ่มสินค้าประมงป่าไม้กลุ่มน้ำมันและก๊าซ กลุ่มถ่านหินและแร่ กลุ่มเคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก และกลุ่มผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ส่วนที่ส่งออกได้มากขึ้น ในระดับราคาที่ลดลงได้แก่ กลุ่มสิ่งทอเสื้อผ้า กลุ่มเครื่องหนัง กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้และกระดาษ นอกจากนี้ กลุ่มสินค้าที่ส่งออกได้ลดลงในราคาที่ถูกลงได้แก่ กลุ่มยานยนต์ กลุ่มอุปกรณ์ขนส่ง กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ เป็นต้น

ในด้านการนำเข้า การศึกษาพบว่า สินค้าเกษตรทุกกลุ่มมีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ยกเว้นเฉพาะกลุ่มน้ำมันพืชและไขมัน ในขณะที่สินค้าเกษตรทุกกลุ่มมีราคานำเข้าที่สูงขึ้นเช่นกัน ในด้านการนำเข้าของภาคอุตสาหกรรมพบว่า สินค้าเกือบทุกกลุ่มมีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น ที่เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ กลุ่มสิ่งทอเสื้อผ้า และกลุ่มเครื่องหนัง ส่วนกลุ่มที่มีมูลค่านำเข้าลดลง ได้แก่ กลุ่มเหล็ก โลหะและผลิตภัณฑ์จากโลหะ กลุ่มอุปกรณ์ขนส่ง กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มเครื่องจักรและอุปกรณ์ เป็นต้น

ตารางที่ 12.11

ผลต่อสาขาการผลิตด้านปริมาณการผลิต ราคา การส่งออก และนำเข้า

หน่วย: ร้อยละการเปลี่ยนแปลง

สินค้า	ปริมาณการ ผลิต	ราคาใน ประเทศ	มูลค่าส่งออก	มูลค่านำเข้า	ราคา ส่งออก	ราคา นำเข้า
ข้าวเปลือกข้าวสาร	4.18	3.68	9.21	62.42	3.68	3.36
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	-3.68	1.97	-0.9	13.88	1.97	3.5
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	4.01	3.88	14.45	6.91	3.88	1.9
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	2.94	0.86	15.12	2.96	0.86	3.21
น้ำมันพืชและไขมัน	-3.08	0.12	11.61	-2.12	0.12	3.22
กลุ่มพืชอื่นๆ	-0.83	0	7.66	20.59	0	-0.4
ประมงป่าไม้	1.99	4.79	24.33	13.16	4.79	2.67
น้ำมัน และก๊าซ	0.05	7.3	13.39	2.41	8.69	7.25
ถ่านหินแร่	3.85	5.13	13.94	2.98	5.14	8.33
สิ่งทอเสื้อผ้า	-3.08	-1.48	12.74	26.45	-1.47	-2.12
เครื่องหนัง	-3.11	-1	17.63	17.63	-1	-1.7
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-1.62	-0.89	4.43	9.8	-0.89	-0.34
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-4.71	4.78	1.65	7.69	4.78	2.87
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-3.17	2.78	-2.51	6.26	2.78	0.47
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-4.77	1.48	-4.34	-1.39	1.48	1.27
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-3.28	-2.45	-1.72	5.35	-2.45	1.16
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-15.01	-1.07	-17.01	-7.83	-1.07	-1.31
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-7.54	-1.13	-8.63	-5.72	-1.13	-2.52
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-3.33	-0.88	-3.06	-2.52	-0.88	-1.98
อุตสาหกรรมอื่นๆ	2.45	-0.38	7.34	3.12	-0.38	0.28
การก่อสร้าง	-0.18	0.82	5.26	1.13	0.82	1.36
การค้า	0.13	-0.1	6.14	-3.75	-0.1	1.25
การขนส่ง	-0.88	2.91	2.36	2.3	2.91	1.64
การคมนาคม	0.09	-0.18	3.56	0.11	-0.18	0.41
บริการการเงินอื่นๆประกัน	-0.46	-0.27	3.21	-0.42	-0.27	0.31
บริการธุรกิจอื่นๆ	0.73	0.08	2.98	0.04	0.08	0.53
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	-0.59	1.8	0.4	1.88	1.8	1.17

ที่มา : คำนวณโดยคณะที่ปรึกษาโดยโปรแกรม GTAP Dynamics

12.6 บทสรุปและข้อสังเกตส่งท้าย

การศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบเชิงปริมาณสำหรับรอบโดฮา ตามร่างข้อตกลงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2551 พบว่า การเจรจาการค้ารอบโดฮาทำให้เกิดผลดีต่อประเทศไทย แม้ว่าผลประโยชน์โดยรวมต่อเศรษฐกิจไทย จะไม่สูงมากนัก ข้อสรุปนี้แตกต่างไปจากการศึกษาในอดีตอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาวิจัยของไทยและในต่างประเทศที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะสมมติให้มีการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง แต่เนื่องจากข้อผูกพันตามรอบโดฮา มีผลเฉพาะการลดอัตราภาษีนำเข้าที่ไทยผูกพันไว้ ซึ่งมีส่วนที่แตกต่างไปจากอัตราภาษีที่ใช้อยู่ก่อนข้างมาก และเนื่องจากการปรับลดอัตราภาษีที่ผูกพันตามร่างข้อตกลงปี พ.ศ. 2551 อาจยังไม่มากพอ ทำให้ไม่เกิดผลกระทบต่ออัตราที่เก็บจริงมากนัก เพราะฉะนั้น การศึกษาตามแนวทางดังกล่าวในอดีตย่อมให้ผลที่สูงเกินความเป็นจริงไปมาก การศึกษานี้ได้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยพิจารณาเฉพาะผลที่เกิดจากการรอบการเจรจา ที่ส่งผลต่อการปรับลดอัตราภาษีที่มีการเก็บจริง ซึ่งการวิเคราะห์ในลักษณะนี้จำเป็นต้องใช้ข้อมูลด้านภาษี และด้านการค้าเป็นจำนวนมาก ผลสรุปที่ได้นี้ไม่แตกต่างไปจากการศึกษาในต่างประเทศที่ศึกษาในลักษณะเดียวกัน อาทิ การศึกษาของ Decreux and Fontagne (2009) และ Bouet and Laborde (2010)

นอกเหนือจากที่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว ผลบวกที่คาดว่าจะได้จากการเจรจาแบบพหุภาคีนี้จะมีต่ำลงไปอีก เมื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดจากข้อตกลงตามกรอบทวิภาคีต่างๆ ที่ไทยและประเทศอื่นๆ ได้มีการตกลงกันก่อนรอบโดฮาจะดำเนินไปจนถึงสิ้นสุดถึงกระนั้นก็ตาม ผลบวกดังกล่าวที่สามารถเพิ่มขึ้นได้อีกเช่นกัน อาทิ จากการเปิดเสรีมากขึ้นในภาคบริการ และจากการอำนวยความสะดวกทางการค้า

อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยอ้อมจากรอบโดฮา ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและการค้าไทย และยังไม่สามารถประเมินได้ มีอีกหลายประการ อาทิ การที่ประเทศต่างๆ มีพันธสัญญาลดอัตราภาษีการปกป้องทางการค้า ช่วยเสริมการค้าโลกมีเสถียรภาพมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นเวทีให้กับประเทศกำลังพัฒนา และด้อยพัฒนา สามารถรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจในการเจรจาต่อรองกับประเทศพัฒนาแล้ว เป็นเวทีที่สามารถนำเรื่องการลดการอุดหนุนสินค้าเกษตร ทั้งการผลิตและการส่งออกมาสู่โต๊ะเจรจา

บรรณานุกรม

- Brockmeier, M. (2001), "A Graphical Exposition of the GTAP model," GTAP Technical paper No. 8, Center for Global Trade Analysis, Purdue University.
- Bouet, A. and Laborde, D. (2010), "Eight Years of Doha Trade Talks," IFPRI Discussion Paper no. 997 International Food Policy Research Institute, Washington D.C., June.
- Decreux, Y. and Lionel Fontagne (2009), "Economic Impact of Potential Outcome of the DDA," CEPII, no. 2009-01, May.
- Hertel, T. W. eds. (1997). Global Trade Analysis: Modeling and Applications. Cambridge University Press.
- Hoekman, B., Will Martin and Aaditya Mattoo (2009), "Conclude Doha: It Matters," Policy Research Working Paper no. 5135, The World Bank, November.
- Horridge M. and David Laborde (2010a), "Tariff Analytical and Simulation Tool for Economists: TASTE," Mimeo.
- Horridge M. and David Laborde (2010b), "TASTE a Program to Adapt detailed Trade and Tariff Data to GTAP-related Purpose," April.
- Ianchovichina, E. and R. A. McDougall (2000), Theoretical Structure of Dynamic GTAP, Technical paper No. 17, Center for Global Trade Analysis, Purdue University.
- Jean, S., Laborde, D. and Martin, W. (2010), "Flexibilities in Negotiations on Non-Agricultural Products, January.
- Jean, S., David Laborde and Will Martin (2010), "Formulas and Flexibility in Trade Negotiations: Some Agricultural Products in the WTO's Doha Agenda," Policy Research Working Paper 5200, World Bank, February.
- Laborde, D., Martin, W. and Mensbrugghe, D. (2008), "Implications of the 2008 Doha Draft Agricultural and NAMA Market Access Modalities for Developing Countries," IFPRI Discussion Paper, International Food Policy Research Institute, Washington D.C.
- Narayanan, G. B. and Terrie Walmsley (eds). Global Trade, Assistance, and Production: The GTAP 7 Data Base. Purdue University, Center For Global Trade Analysis.
- Walmsley, Terrie L. (2006), "A Baseline Scenario for the Dynamic GTAP Model (For the GTAP 6 Data Base), March, Purdue University, Center For Global Trade Analysis.
- Walmsley, Terrie and Anna Strutt (2010), "Lessons From Using Historical Data to Build a Macro Baseline for the Dynamic GTAP Model," Paper presented at the Annual Conference, Penang.

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2549) “โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำ FTA ของไทยที่มีต่อสาขาเกษตร” เสนอต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2548) “โครงการศึกษาผลกระทบจากการเจรจารูปแบบการเปิดเสรีสินค้าเกษตรในกรอบโดฮา,” เสนอกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (ธันวาคม)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2549) “โครงการจัดทำยุทธศาสตร์และแนวทางในการเตรียมความพร้อมของภาคอุตสาหกรรมไทยอันเนื่องมาจากการเจรจา WTO รอบใหม่ที่กรุงโดฮา,” เสนอสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เอกสารประกอบการสัมมนา

จากแหล่งอ้างอิงบนอินเทอร์เน็ต

<http://stat.wto.org/TariffProfile/WSDBTariffPFView.aspx?Language=E&Country=TH>

ภาคผนวก บทที่ 12

ภาคผนวกที่ 12.1 (ก)

อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพันที่ไทยถูกเก็บจากประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2547

สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKGTWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGBRA	17 RIAC	18 EUEFTA	19 ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	0.01	0.68	9.7	4.5	0.32	1.6	0.39	0.5	0.1	0	0.4	0.74	0.01	0.08	0.45	0.55	0.73	1.24	0.57
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0.01	0.21	0.75	4.38	0.02	0.4	0.04	0.5	0.1	0	0.08	0.7	0	0.01	0.37	0.13	0.75	0.93	0.69
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	0.05	0.12	0.11	3.66	0.1	0.46	0.23	0.44	0.14	0	0.13	0.8	0.01	0.18	0.17	0.22	0.64	0.74	0.65
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0.02	0.11	0.09	0.3	0.02	0.4	0.4	0.41	0.1	0	0.09	0.98	0.96	0.02	0.41	0.32	0.67	0.28	0.51
น้ำมันพืชและไขมัน	0.01	0.23	0.04	0.16	0.04	0.39	0.09	0.33	0.1	0	0.09	2.45	0.1	0.03	0.45	0.35	0.78	0.13	0.27
กลุ่มพืชอื่นๆ	0.05	0.22	0.36	0.5	0.41	0.8	0.18	0.34	0.28	0	0.16	1.2	0.04	0.04	0.43	0.35	0.48	0.21	0.63
ประมงป่าไม้	0	0.11	0.03	0.45	0.09	0.4	0.48	0.23	0.1	0	0.13	0.81	0	0.01	0.38	0.35	0.69	0.05	0.38
น้ำมัน และก๊าซ	0	0	0.5	0.5	0.07	0.4	0.25	0.5	0.5	0	0.09	0.5	0.28	0	0.38	0.35	0.47	0	0.36
ถ่านหินแร่	0.01	0.01	0	0.14	0.09	0.4	0.36	0.44	0.5	0	0.07	0.39	0	0.03	0.35	0.35	0.5	0	0.08
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.24	0.1	0.07	0.17	0.29	0.67	0.17	0.23	0.15	0	0.1	0.28	0.16	0.12	0.35	0.35	0.4	0.1	0.37
เครื่องหนัง	0.23	0.07	0.13	0.13	0.11	0.4	0.13	0.48	0.46	0	0.09	0.44	0.14	0.12	0.35	0.35	0.37	0.1	0.34
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	0.09	0.04	0.05	0.16	0.05	0.38	0.3	0.44	0.01	0	0.1	0.41	0.05	0.01	0.32	0.32	0.46	0.01	0.35
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.11	0.11	0.01	0.05	0.25	0.4	0.22	0.42	0.22	0	0.18	0.4	0.05	0.04	0.35	0.32	0.35	0.03	0.38
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	0.11	0.12	0.02	0.19	0.13	0.4	0.31	0.42	0.47	0	0.26	0.42	0.06	0.04	0.35	0.35	0.3	0.06	0.39
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.06	0.06	0.01	0.05	0.05	0.37	0.35	0.46	0.23	0	0.11	0.45	0.03	0.02	0.34	0.34	0.37	0.02	0.35
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	0.17	0.16	0	0.16	0.31	0.45	0.33	0.48	0.48	0	0.22	0.42	0.04	0.01	0.35	0.3	0.39	0.12	0.37
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	0.06	0.08	0	0.19	0.4	0.48	0.11	0.49	0.22	0	0.37	0.33	0.04	0	0.35	0.35	0.36	0.03	0.39

สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKGTWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGBRA	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	0.03	0.02	0	0.03	0.01	0.21	0.02	0.01	0.01	0	0.09	0.1	0.01	0.01	0.35	0.33	0.34	0.02	0.29
เครื่องจักรและอุปกรณ์	0.15	0.09	0	0.16	0.16	0.38	0.19	0.28	0.29	0	0.12	0.33	0.04	0.02	0.37	0.33	0.37	0.02	0.32
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.14	0.1	0.03	0.2	0.39	0.4	0.25	0.49	0.43	0	0.14	0.43	0.06	0.05	0.38	0.35	0.44	0.02	0.2
การก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การขนส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การคมนาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการการเงินอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการธุรกิจอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0.18	0	0	0.05	0.5	0.43	0.5	0.5	0.5	0	0.01	0.5	0.5	0	0.35	0.35	0.39	0	0.47

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรม TASTE โดยที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.1 (ข)

อัตรานำเข้าที่ผูกพัน ที่ไทยเรียกเก็บจากประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2547

สินค้า	1AUSNZ	2CHINA	3JAPAN	4KOREA	5HKG/TWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12INDIA	13CANADA	14USA	15MEXICO	16AGBRA	17RLAC	18EUEFTA	19ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0.27	0.27	0.27	0.28	0.22	0.21	0.27	0.21	0.27	0	0.2	0.25	0.27	0.27	0.21	0.46	0.27	0.27	0.36
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	0.12	0.38	0.67	0.38	0.93	0.36	0.62	0.76	0.38	0	0.41	0.12	0.72	0.33	0.06	0.74	0.54	0.39	0.14
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0.32	0.31	0.26	0.4	0.28	0.39	0.27	0.29	0.33	0	0.27	0.36	0.31	0.27	0.28	0.51	0.39	0.28	0.29
น้ำมันพืชและไขมัน	0.22	0.47	0.28	0.27	0.54	0.58	0.78	0.27	0.28	0	0.27	0.99	0.11	1.22	0.27	1.32	0.41	0.31	0.23
กลุ่มพืชอื่นๆ	0.65	0.42	0.51	0.52	0.57	0.57	0.41	0.54	0.47	0	0.59	0.59	0.62	0.39	0.57	0.47	0.56	0.56	0.58
ประมงป่าไม้	0.43	0.44	0.46	0.39	0.45	0.4	0.35	0.43	0.35	0	0.48	0.53	0.43	0.19	0.32	0.36	0.44	0.35	0.31
น้ำมัน และก๊าซ	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
ถ่านหินแร่	0.31	0.37	0.39	0.15	0.45	0.17	0.44	0.37	0.27	0	0.39	0.41	0.17	0.38	0.32	0.13	0.3	0.49	0.45
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.2	0.3	0.31	0.3	0.31	0.3	0.31	0.29	0.31	0	0.32	0.29	0.37	0.31	0.39	0.27	0.39	0.35	0.29
เครื่องหนัง	0.3	0.33	0.31	0.3	0.31	0.32	0.31	0.33	0.31	0	0.36	0.35	0.33	0.31	0.28	0.3	0.3	0.32	0.31
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	0.28	0.27	0.34	0.32	0.3	0.31	0.17	0.27	0.32	0	0.27	0.31	0.41	0.36	0.28	0.15	0.44	0.33	0.28
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.31	0.35	0.35	0.39	0.36	0.41	0.38	0.35	0.38	0	0.32	0.37	0.42	0.36	0.38	0.35	0.36	0.34	0.45
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	0.41	0.34	0.36	0.36	0.34	0.36	0.41	0.34	0.43	0	0.31	0.34	0.33	0.34	0.32	0.39	0.39	0.37	0.36
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.1	0.38	0.34	0.34	0.26	0.24	0.32	0.23	0.28	0	0.35	0.29	0.23	0.26	0.3	0.31	0.18	0.28	0.25
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	0.45	0.47	0.5	0.62	0.48	0.6	0.5	0.61	0.54	0	0.43	0.55	0.59	0.52	0.54	0.7	0.49	0.64	0.65

อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	0.21	0.5	0.49	0.48	0.49	0.46	0.26	0.36	0.27	0	0.5	0.45	0.11	0.16	0.5	0.14	0.5	0.21	0.26
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	0.02	0.06	0.03	0.12	0.04	0.14	0.09	0.01	0.03	0	0.12	0.04	0.03	0.01	0.02	0.04	0.03	0.02	0.17
เครื่องจักรและอุปกรณ์	0.25	0.27	0.25	0.24	0.21	0.31	0.31	0.27	0.22	0	0.48	0.25	0.23	0.23	0.19	0.24	0.2	0.23	0.24
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.46	0.31	0.39	0.34	0.29	0.39	0.43	0.33	0.31	0	0.38	0.02	0.19	0.15	0.37	0.1	0.16	0.19	0.08
การก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การขนส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การคมนาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการการเงินอื่นๆประกัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการธุรกิจอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรม TASTE โดยที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.1 (ค)

อัตราภาษีนำเข้าที่เก็บจริง ที่ไทยถูกเก็บจากประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2547

สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKGTWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGBRA	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	0	0	6.16	4.5	0.4	0.21	0	0.5	0	0	0.15	0.74	0	0.03	0.2	0.16	0.28	1.17	0.2
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0	0.01	0.23	0.03	0.02	0	0	0	0	0	0.02	0.7	0	0	0	0.01	0.06	0.33	0.03
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	0	0.11	0.04	0.14	0.09	0.05	0.15	0.06	0	0	0.04	0.39	0	0.04	0.08	0.07	0.11	0.07	0.15
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0	0.1	0.09	0.23	0.01	0.01	0	0.07	0	0	0.07	0.29	0.85	0.01	0.21	0.11	0.15	0.24	0.15
น้ำมันพืชและไขมัน	0	0.12	0.04	0.1	0.04	0.01	0.01	0.02	0	0	0.06	0.79	0.01	0.02	0.14	0.11	0.16	0.08	0.04
กลุ่มพืชอื่นๆ	0.02	0.1	0.32	0.36	0.4	0.3	0.05	0.04	0	0	0.09	0.52	0.03	0.03	0.3	0.16	0.13	0.2	0.16
ประมงป่าไม้	0	0.11	0.03	0.18	0.07	0.02	0	0	0	0	0.05	0.07	0	0	0.18	0.09	0.22	0.04	0.19
น้ำมัน และก๊าซ	0	0	0	0.05	0.01	0	0.01	0.02	0	0	0.03	0.1	0	0	0.06	0	0.06	0	0.09
ถ่านหินแร่	0	0.01	0	0.04	0	0.02	0	0.03	0	0	0.01	0.12	0	0	0.12	0.04	0.09	0	0
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.12	0.1	0.06	0.09	0.04	0.03	0.04	0.02	0	0	0.08	0.15	0.15	0.12	0.24	0.18	0.15	0.08	0.14
เครื่องหนัง	0.11	0.07	0.11	0.11	0.03	0	0	0.02	0	0	0.05	0.15	0.11	0.11	0.33	0.22	0.16	0.09	0.15
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	0.03	0.03	0	0.03	0	0.03	0.02	0.03	0	0	0.06	0.13	0.03	0	0.11	0.11	0.16	0	0.12
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.05	0.11	0	0.04	0.01	0.02	0.01	0.03	0	0	0.09	0.16	0.03	0.01	0.18	0.09	0.08	0.02	0.09
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	0.03	0.11	0	0.08	0.05	0.04	0.03	0.03	0	0	0.13	0.15	0.01	0.02	0.18	0.1	0.09	0.02	0.13
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.02	0.06	0	0.03	0.01	0.02	0.03	0.02	0	0	0.03	0.16	0.02	0	0.17	0.13	0.08	0	0.09
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	0.05	0.16	0	0.08	0.13	0.04	0.1	0.04	0	0	0.09	0.17	0.03	0	0.16	0.17	0.11	0.08	0.17
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	0.02	0.07	0	0.05	0.01	0.04	0.01	0.04	0	0	0.31	0.13	0.02	0	0.2	0.12	0.17	0.01	0.13

สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKG TWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGB BRA	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	0.01	0.02	0	0.01	0	0.01	0	0	0	0	0.04	0.03	0	0	0.02	0.09	0.09	0.02	0.07
เครื่องจักรและอุปกรณ์	0.05	0.09	0	0.07	0.03	0.02	0.02	0.01	0	0	0.07	0.14	0.01	0	0.14	0.12	0.11	0	0.1
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.04	0.1	0.01	0.1	0.01	0.04	0.03	0.03	0	0	0.06	0.14	0.03	0	0.21	0.19	0.17	0.01	0.06
การก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การขนส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การคมนาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการการเงินอื่นๆประกัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการธุรกิจอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0	0	0	0.05	0	0.01	0	0	0	0	0.01	0	0	0	0.13	0	0.03	0	0.03

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรม TASTE โดยที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.1 (ง)

อัตรานำเข้าที่เก็บจริง ที่ไทยเรียกเก็บจากประเทศต่างๆ ในปี พ.ศ. 2547

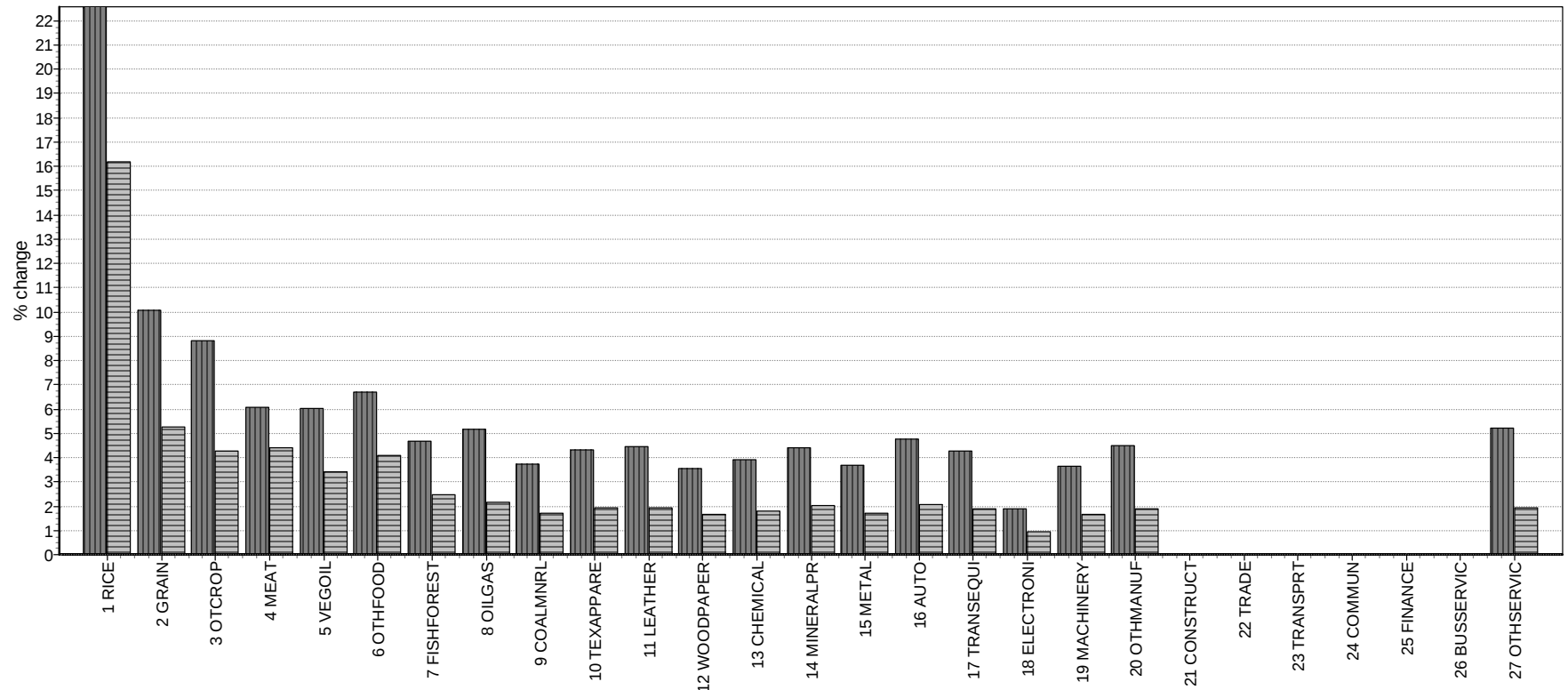
สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKGTWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGRBRA	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52	0.52
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0.27	0.27	0.27	0.28	0.22	0.21	0.27	0.21	0.27	0	0.2	0.25	0.27	0.27	0.21	0.46	0.27	0.27	0.36
ผักผลไม้สดพืชน้ำมัน	0.11	0.37	0.35	0.29	0.4	0.28	0.2	0.15	0.21	0	0.07	0.1	0.39	0.2	0.06	0.33	0.29	0.36	0.09
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0.11	0.19	0.03	0.4	0.06	0.04	0.01	0.02	0.04	0	0.01	0.25	0.11	0.05	0.12	0.5	0.26	0.15	0.07
น้ำมันพืชและไขมัน	0.22	0.09	0.28	0.27	0.33	0.56	0.77	0.27	0.27	0	0.27	0.1	0.11	0.08	0.27	0.06	0.39	0.26	0.16
กลุ่มพืชอื่นๆ	0.16	0.38	0.48	0.45	0.56	0.11	0.22	0.47	0.21	0	0.22	0.54	0.53	0.24	0.57	0.31	0.51	0.32	0.56
ประมงป่าไม้	0.42	0.39	0.33	0.39	0.29	0.03	0.03	0.08	0.06	0	0.03	0.51	0.43	0.16	0.32	0.36	0.42	0.32	0.06
น้ำมัน และก๊าซ	0	0	0.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ถ่านหินแร่	0.01	0.05	0.04	0.05	0.08	0	0	0	0	0	0	0.11	0.04	0.04	0.05	0.05	0.01	0.01	0.01
สิ่งทอเสื้อผ้า	0.04	0.25	0.19	0.21	0.21	0.12	0.13	0.11	0.1	0	0.13	0.19	0.15	0.19	0.32	0.18	0.36	0.26	0.25
เครื่องหนัง	0.01	0.2	0.09	0.04	0.05	0.02	0.17	0.06	0.03	0	0.09	0.02	0.2	0.06	0.02	0.02	0	0.16	0.1
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	0.12	0.22	0.2	0.29	0.25	0.2	0.06	0.16	0.24	0	0.13	0.22	0.07	0.11	0.23	0.06	0.07	0.22	0.06
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	0.09	0.1	0.15	0.16	0.13	0.05	0.06	0.1	0.06	0	0.07	0.09	0.11	0.12	0.11	0.1	0.12	0.12	0.07
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	0.12	0.18	0.12	0.16	0.12	0.09	0.06	0.07	0.04	0	0.14	0.15	0.22	0.14	0.14	0.14	0.1	0.15	0.16
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.02	0.08	0.13	0.11	0.09	0.04	0.03	0.02	0.05	0	0.07	0.07	0.09	0.09	0.07	0.06	0.07	0.09	0.05
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	0.3	0.23	0.31	0.4	0.33	0.06	0.05	0.05	0.05	0	0.04	0.31	0.37	0.34	0.38	0.36	0.33	0.41	0.39
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	0.06	0.1	0.25	0.04	0.14	0.01	0.01	0	0	0	0.02	0.06	0.02	0.03	0.4	0.01	0.01	0.03	0.05

สินค้า	1 AUSNZ	2 CHINA	3 JAPAN	4 KOREA	5 HKGTWN	6 INDONESIA	7 MALAYSIA	8 PHILIPPINE	9 SINGAPORE	10 THAILAND	11 VIETNAM	12 INDIA	13 CANADA	14 USA	15 MEXICO	16 AGRBRA	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	0.01	0.03	0.01	0.05	0.02	0.02	0.01	0	0	0	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.07
เครื่องจักรและอุปกรณ์	0.07	0.09	0.07	0.08	0.06	0.03	0.02	0.03	0.02	0	0.04	0.08	0.07	0.07	0.06	0.08	0.06	0.07	0.07
อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.11	0.14	0.12	0.16	0.12	0.01	0.01	0.02	0.03	0	0.01	0	0.08	0.06	0.15	0.02	0.08	0.08	0.03
การก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การขนส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การคมนาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการการเงินอื่นๆประกัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการธุรกิจอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0.01	0	0	0.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.01	0	0.01	0	0	0.01

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรม TASTE โดยที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.2 (ก)

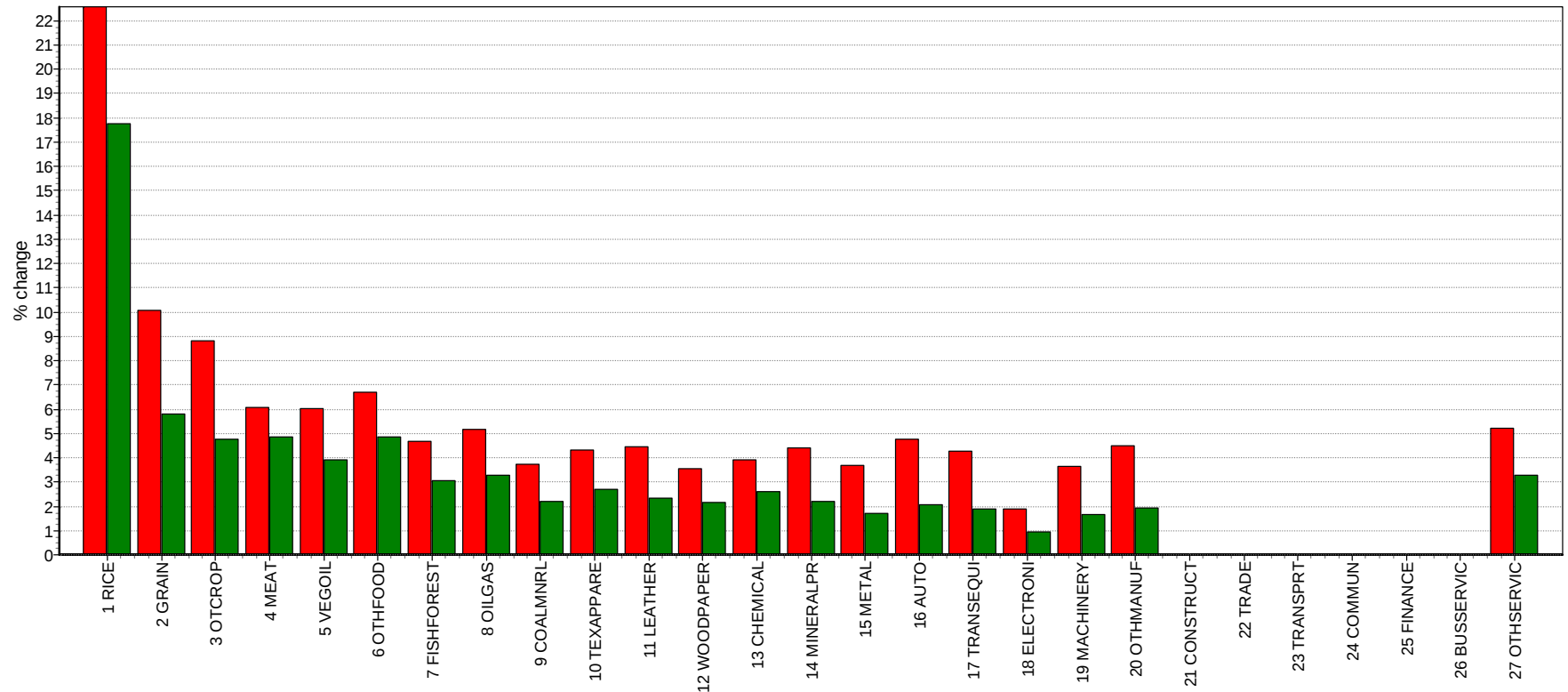
อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพันของไทย ก่อนและหลังเจรจา ตามข้อสมมติสถานการณ์ที่ 2 (ไม่รวมสินค้าอ่อนไหว)

ที่มา: จำนวนจากโปรแกรม TASTE ตามข้อกำหนดของที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.2 (ข)

อัตราภาษีนำเข้าที่ผูกพันของไทย ก่อนและหลังเจรจา ตามข้อสมมติสถานการณ์ที่ 4 (รวมสินค้าอ่อนไหว)

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรม TASTE ตามข้อกำหนดของที่ปรึกษา

ภาคผนวกที่ 12.3

รายการสินค้าที่คำนวณจากแบบจำลอง ตามการศึกษาของ Jean, Laborde and Martin (2010)

Appendix Table 1. Products most commonly selected using political economy and highest-tariff rules

	With Political Economy criterion	Rank	With highest Bound tariff	Rank	With highest applied tariff	Rank
Industrial countries	020130 FRESH BOVINE MEAT BONELESS	1	020230 BONELESS FROZEN MEAT OF BOVINE AN	1	020230 BONELESS FROZEN MEAT OF BOVINE ANIMALS	1
Industrial countries	020230 BONELESS FROZEN MEAT OF BOVINE AN	2	040590 FATS AND OILS DERIVED FROM MILK	2	100630 SEMI MILLED OR WHOLLY MILLED RICE	2
Industrial countries	020714 FROZEN CUTS & EDIBLE OFFAL OF FOWLS	3	060491 FOLIAGE BRANCHES & PARTS OF PLANTS	3	240399 CHEWING TOBACCO SNUFF	3
Industrial countries	040690 CHEESE EXCL FRESH CHEESE	4	070320 GARLIC FRESH OR CHILLED	4	040590 FATS AND OILS DERIVED FROM MILK AND DEH	4
Industrial countries	060310 FRESH CUT FLOWERS AND FLOWER BUDS	5	100620 HUSKED OR BROWN RICE	5	060491 FOLIAGE BRANCHES AND OTHER PARTS OF PLA	5
Industrial countries	070200 TOMATOES FRESH OR CHILLED	6	100630 SEMI MILLED OR WHOLLY MILLED RICE	6	070320 GARLIC FRESH OR CHILLED	6
Industrial countries	100190 WHEAT AND MESLIN	7	100640 BROKEN RICE	7	100620 HUSKED OR BROWN RICE	7
Industrial countries	170111 HAW CANE SUGAR	8	170111 HAW CANE SUGAR EXCL ADDED FLAVOUR	8	100640 BROKEN RICE	8
Industrial countries	210690 FOOD PREPARATIONS N.E.S.	9	230890 MAIZE STALKS MAIZE LEAVES	9	170111 RAW CANE SUGAR EXCL ADDED FLAVOURING	9
Industrial countries	220290 NON ALCOHOLIC BEVERAGES	10	240220 CIGARETTES CONTAINING TOBACCO	10	170199 CANE OR BEET SUGAR	10
Industrial countries	220429 WINE OF FRESH GRAPES	11	240399 CHEWING TOBACCO SNUFF	11	220830 WHISKIES	11
Industrial countries	240220 CIGARETTES CONTAINING TOBACCO	12	010111 PURE BRED BREEDING HORSES	12	220840 RUM AND TAFFIA	12
Industrial countries	020819 FRESH OR CHILLED MEAT OF SWINE	13	020130 FRESH OR CHILLED BOVINE MEAT BONELESS	13	220850 GIN AND GENEVA	13
Industrial countries	020829 FROZEN MEAT OF SWINE EXCL CARC	14	020819 FRESH OR CHILLED MEAT OF SWINE	14	220860 VODKA	14
Industrial countries	020713 FRESH OR CHILLED CUTS & EDIBLE OFFAL	15	020922 FROZEN HAMS	15	220870 LIQUEURS AND CORDIALS	15
% of Agricultural imports		80			8	
Developing countries	240220 CIGARETTES CONTAINING TOBACCO	1	220710 UNDENATURED ETHYL ALCOHOL	1	240220 CIGARETTES CONTAINING TOBACCO	1
Developing countries	220830 WHISKIES	2	220300 BEER MADE FROM MALT	2	220300 BEER MADE FROM MALT	2
Developing countries	220300 BEER MADE FROM MALT	3	220860 VODKA	3	220830 WHISKIES	3
Developing countries	170199 CANE OR BEET SUGAR	4	240110 TOBACCO NOT STEMMED OR STRIPPED	4	240310 SMOKING TOBACCO	4
Developing countries	220421 WINE OF FRESH GRAPES INCL FORT	5	240120 TOBACCO PARTLY OR WHOLLY STEMMED	5	220890 ETHYL ALCOHOL	5
Developing countries	220870 LIQUEURS AND CORDIALS	6	240220 CIGARETTES CONTAINING TOBACCO	6	220850 GIN AND GENEVA	6
Developing countries	220890 ETHYL ALCOHOL	7	020230 BONELESS FROZEN MEAT OF BOVINE AN	7	240399 CHEWING TOBACCO SNUFF A	7
Developing countries	020714 FROZEN CUTS AND EDIBLE OFFAL OF FOWL	8	020629 FROZEN EDIBLE BOVINE OFFAL	8	220429 WINE OF FRESH GRAPES INCL FORTIFIED WI	8
Developing countries	220860 VODKA	9	040690 CHEESE EXCL FRESH CHEESE	9	220710 UNDENATURED ETHYL ALCOHOL	9
Developing countries	240310 SMOKING TOBACCO	10	100300 BARLEY	10	220820 SPIRITS OBTAINED BY DISTILLING GRAPE WIN	10
Developing countries	210690 FOOD PREPARATIONS N.E.S.	11	100620 HUSKED OR BROWN RICE	11	220860 VODKA	11
Developing countries	100630 SEMI MILLED OR WHOLLY MILLED RICE	12	100630 SEMI MILLED OR WHOLLY MILLED RICE	12	220870 LIQUEURS AND CORDIALS	12
Developing countries	170111 RAW CANE SUGAR	13	100890 CEREALS EXCL WHEAT AND MESLIN	13	240120 TOBACCO PARTLY OR WHOLLY STEMMED OR STR	13
Developing countries	180631 CHOCOLATE AND OTHER PREPARATIONS	14	120220 SHELLED GROUND NUTS	14	170199 CANE OR BEET SUGAR AND CHEMICALLY PURE S	14
Developing countries	180690 CHOCOLATE AND OTHER PREPARATIONS	15	020922 FROZEN HAMS SHOULDERS AND CUTS	15	220421 WINE OF FRESH GRAPES INCL FORTIFIED WI	15
% of Agricultural imports		63			22	

Note: A list of up to 2% of agricultural tariff lines is selected for each country using equation (6), and the frequency table is generated from these lists. Shares of agricultural imports are calculated for industrial and developing country groups by expressing the value of imports sheltered by sensitive product treatment relative to total imports for the group.

ที่มา: Jean, Laborde and Martin (2010)

ภาคผนวกที่ 12.4

อัตราการอุดหนุนภายในของประเทศต่างๆ ปี พ.ศ. 2547

สินค้า	1 AusNZ	2 China	3 Japan	4 Korea	5 HkgTwn	6 Indonesia	7 Malaysia	8 Philippine	9 Singapore	10 Thailand	11 Vietnam	12 India	13 Canada	14 USA	15 Mexico	16 AgrBra	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	-0.01	0	1.56	0.03	-0.34	0	0	0	-0.38	-0.43	-0.31	6.38	-0.04	2.98	6.01	-0.26	-0.43	0.49	-0.06
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0	0	246.75	0.1	-0.33	0	0	0	-0.64	-0.22	-1.26	8.82	0	9.7	3.02	-0.91	-0.21	0.07	-1.06
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	0	0	0.87	0.06	-0.28	0	0	0	-0.45	-0.09	-1.54	3.26	0	2.82	1.02	-1.47	-0.26	3.3	0.24
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	-0.01	0	0.44	0	-0.33	0	0	0	-5.93	-0.74	-0.58	-0.27	-0.01	0	0.01	-1.18	-0.47	0.08	-0.16
น้ำมันพืชและไขมัน	0	0	-0.02	0	-0.46	0	0	0	-0.19	-1.18	-0.76	-0.79	-0.02	0	0	-0.08	-0.37	0	0.03
กลุ่มพืชอื่นๆ	-0.62	0	-11.68	-17.54	-7.38	0	0	0	-0.51	-13.75	-0.54	-1.67	-0.42	-0.65	-9.71	-2.04	-3.71	-4.28	-1.03
ประมงป่าไม้	-1.74	0	-1.05	-0.51	-0.74	0	0	0	-0.42	-0.23	-3.36	-0.51	-1.46	-4.41	-8.66	-1.59	-1.02	-1.42	-0.71
น้ำมัน และก๊าซ	-1.06	0	-1.89	0	-0.23	0.89	0	0	-1.51	-10.52	-17.19	-1.13	-1.23	-4.42	-48.66	-4.91	-4.81	-2.07	-2.7
ถ่านหินแร่	-1.33	0	-1.07	1.76	-0.05	0	0	0	-0.41	-4.64	-1.59	-1.53	-1.31	-6.84	-8.55	-3.74	-0.63	-1.02	-1.33
สิ่งทอเสื้อผ้า	-1.11	0	-1.61	-3.35	-0.16	0	0	0	-0.99	-0.98	-0.39	-2.16	-0.9	-0.8	-10.76	-3.1	-2.09	-7.15	-0.15
เครื่องหนัง	-1.19	0	-0.16	-5.67	-0.24	0	0	0	-0.51	-2.12	-0.52	-1.86	-1.05	-0.63	-9.59	-2.3	-1.19	-7.2	-0.83
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-1.28	0	-0.99	-2.74	-0.88	0	0	0	-0.76	-1.95	-0.65	-2.75	-0.96	-0.7	-23.33	-4.17	-3.89	-1.97	-0.85
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-0.8	0	-1.21	-12.09	-0.33	0.14	0	0	2.88	-12.93	-0.56	-1.46	-0.51	-1.2	-18.6	-3.1	-3.11	-5.11	-2.97
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-1.61	0	-1.78	-2.79	-0.55	0	0	0	-0.41	-2.72	-0.63	-2.55	-1.1	-0.96	-23.06	-3.48	-6.35	-2.18	-1.69

สินค้า	1 AusNZ	2 China	3 Japan	4 Korea	5 HkgTwn	6 Indonesia	7 Malaysia	8 Philippine	9 Singapore	10 Thailand	11 Vietnam	12 India	13 Canada	14 USA	15 Mexico	16 AgrBra	17 RLAC	18 EUEFTA	19 ROW
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-1.12	0	-1.75	-0.79	-0.22	0	0	0	-0.61	-1.41	-0.57	-3.31	-0.9	-0.93	-38.51	-2.2	-6.79	-1.75	-0.58
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.91	0	-1.26	-5.59	-0.4	0	0	0	-1.87	-4.4	-0.36	-4.03	-0.31	-0.54	-23.56	-3.1	-10.4	-4.54	0.26
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-1.59	0	-1.97	-0.55	-0.46	0	0	0	-2.34	-1.01	-0.52	-2.99	-0.49	-0.7	-11.38	-3.09	-6.99	-1.57	-2.68
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-1.12	0	-1.31	-3.61	-0.15	0	0	0	-0.41	-1.99	-0.46	-4.14	-0.65	-0.73	-8	-3.09	-4.31	-5.9	-3.76
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-1.32	0	-1.33	-1.61	-0.48	0	0	0	-0.65	-2.03	-0.59	-4.28	-0.76	-0.7	-12.96	-3.22	-7.12	-2.72	-1.49
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-1.05	0	-0.96	-5	-0.3	0	0	0	-0.89	-1.49	-0.69	-3.99	-1.05	-0.73	-11.28	-3.06	-3.66	-5.56	-0.79
การก่อสร้าง	-1.01	0	-1.48	-4.14	-0.39	0	0	0	-3.73	-1.84	-1.15	-2.89	-2.1	-0.61	-54.24	-3.37	-4.21	-1.99	-0.41
การค้า	-2.26	0	-0.91	-4.4	-0.67	0	0	0	-0.73	-5.33	-1.21	-1.53	-2.33	-3.79	-23.9	-6.48	-2.6	-0.81	-1.02
การขนส่ง	-1.56	0	-1.86	0.02	-0.33	0.03	0	0	-2.47	-0.45	-1.33	-4.28	-2.14	3.01	-3.86	-3.04	-0.87	-0.79	-0.63
การคมนาคม	-2.07	0	-0.53	-1.09	-0.72	0	0	0	-1.35	-0.49	-1.21	-0.43	-1.84	-2.48	-8.65	-6.82	-2.64	-1.5	-1.11
บริการการเงินอื่นๆ ประกัน	-5.5	0	2.07	-3.29	-6.76	0	0	0	-0.49	-7.95	-0.44	-0.16	-1.92	-3.07	-13.98	-4.43	-1.85	-1.88	-0.81
บริการธุรกิจอื่นๆ	-2.6	0	-0.94	-9.75	-1.56	0	0	0	-4.23	-6.1	-3.65	-1.84	-5.56	-2.4	-60.65	-2.11	-2.5	-1.66	-3.9
บริการสาธารณะบริการ อื่นๆ	-2.13	0	-2	-2.34	-1.28	0.81	0	0	-2.93	-2.97	-1.57	-1.09	-4	-3.75	-35.57	-0.97	-10.42	-0.55	-0.16

ที่มา : แบบจำลอง GTAP version 7.1

ภาคผนวกที่ 12.5

อัตราค่าอุดหนุนการส่งออกของประเทศต่างๆ ที่ส่งสินค้ามาไทย ในปี พ.ศ. 2547

สินค้า	1 AusNZ	2 China	3 Japan	4 Korea	5 HkgTwn	6 Indonesia	7 Malaysia	8 Philippine	9 Singapore	10 Thailand	11 Vietnam	12 India	13 Canada	14 USA	15 Mexico	16 AgrBra	17 RLAC	18 EUFTA	19 ROW
ข้าวเปลือกข้าวสาร	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.37	0
ข้าวสาลี ธัญพืชอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.64	0
ผักผลไม้เมล็ดพืชน้ำมัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.56	0
สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.14	0.41	0
น้ำมันพืชและไขมัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
กลุ่มพืชอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.19	0.46	0	0	0	1.72	0
ประมงป่าไม้	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
น้ำมัน และก๊าซ	-0.01	0	0	0	0	-0.51	1.35	0	0	0	1.2	0	-1.02	-0.14	0	-0.49	-0.4	1.1	-0.12
ถ่านหินแร่	-0.06	0	0	0	0	-0.56	-1.48	-4.6	0	0	-0.39	0	0.36	-0.02	0	-0.3	0	0	-0.63
สิ่งทอเสื้อผ้า	-0.15	0	0	0	0	-0.8	0	-0.72	0	0	0	0	0.19	-0.09	0	-1.45	-0.15	-0.05	-0.55
เครื่องหนัง	-0.08	0	0	0	0	-0.78	0	-0.23	0	0	0	0	0.05	-0.02	0	-0.28	0	0	0.78
ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากกระดาษ	-2.75	0	0	0	0	-0.68	0	-0.64	0	0	0	0	0.36	-0.34	0	-0.11	-0.01	0	-2.15
เคมีภัณฑ์ ยางและพลาสติก	-1.06	0	0	0	0	-1.28	0	-1.35	0	0	0	0	0.26	-0.58	0	-0.65	-0.09	0	-0.91
ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ	-0.46	0	0	0	0	-2.3	0	-1.16	0	0	0	0	0.32	-0.25	0	-0.33	-0.04	-0.02	-0.25
เหล็กโลหะ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-0.07	0	0	0	0	-0.84	0	-0.97	0	0	0.01	0	0.22	-0.15	0	-0.24	-0.06	0.06	-1.94
รถยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-0.03	0	0	0	0	-0.75	0	-1.38	0	0	-0.59	0	0.06	-0.26	0	-0.01	-0.03	-0.01	-0.33
อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	-0.5	0	0	0	0	-0.46	0	-1.32	0	0	-0.43	0	0.27	-0.08	0	-0.77	-0.45	-0.02	-1.67

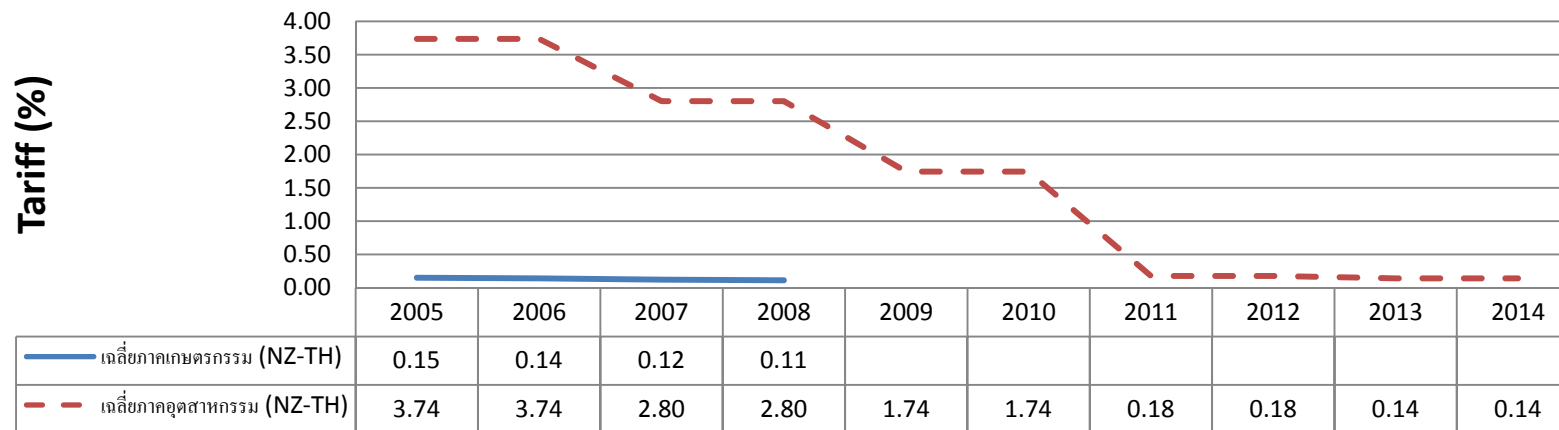
สินค้า	1 AusNZ	2 China	3 Japan	4 Korea	5 HkgTwn	6 Indonesia	7 Malaysia	8 Philippine	9 Singapore	10 Thailand	11 Vietnam	12 India	13 Canada	14 USA	15 Mexico	16 AgrBra	17 RLAC	18 EU/EFTA	19 ROW
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-5.12	0	0	0	0.18	-1.13	0	-1.34	0	0	0	0	0.15	-0.77	0	1.7	4.2	0.27	1.19
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-0.95	0	0	0	-0.09	-2.49	0	-1.17	0	0	0	0	0.13	-0.51	0	-0.82	-0.31	-0.16	-1.7
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-4.03	0	0	0	0	-2.01	0	-1.09	0	0	0	0	0.15	-0.63	0	-0.3	0	-0.02	-0.28
การก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การขนส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การคมนาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการการเงินอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการธุรกิจอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
บริการสาธารณะบริการอื่นๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา: ฐานข้อมูลของโปรแกรม GTAP version 7.1

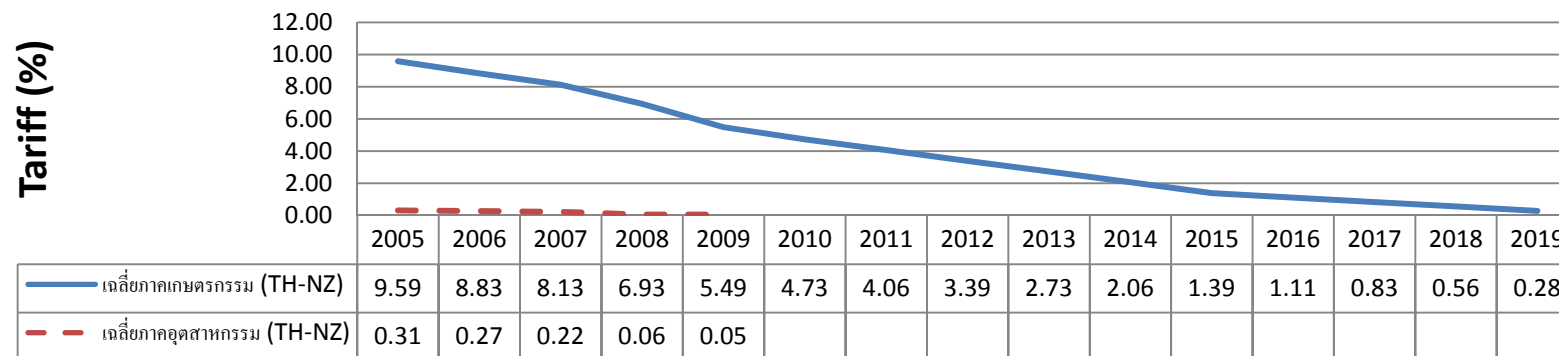
ภาคผนวกที่ 12.6

แบบแผนการลดภาษีตามกรอบทวิภาคีต่างๆของไทยกับประเทศคู่เจรจา

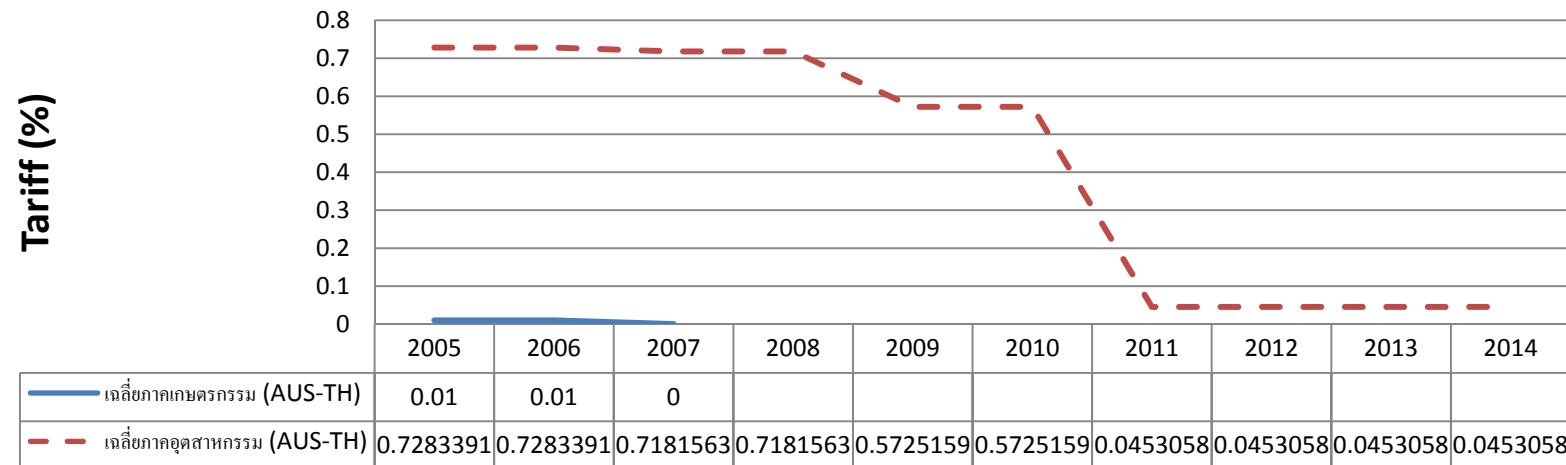
รูปที่ 1 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ประเทศคู่เจรจา (นิวซีแลนด์) เก็บจากไทย

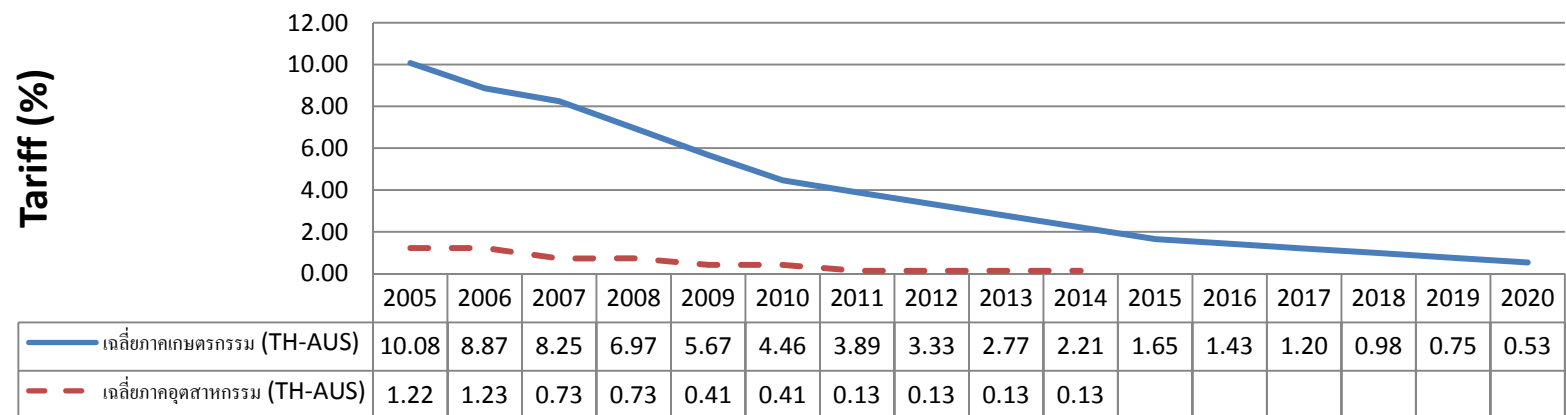
รูปที่ 2 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ไทยเก็บจากประเทศคู่เจรจา (นิวซีแลนด์)

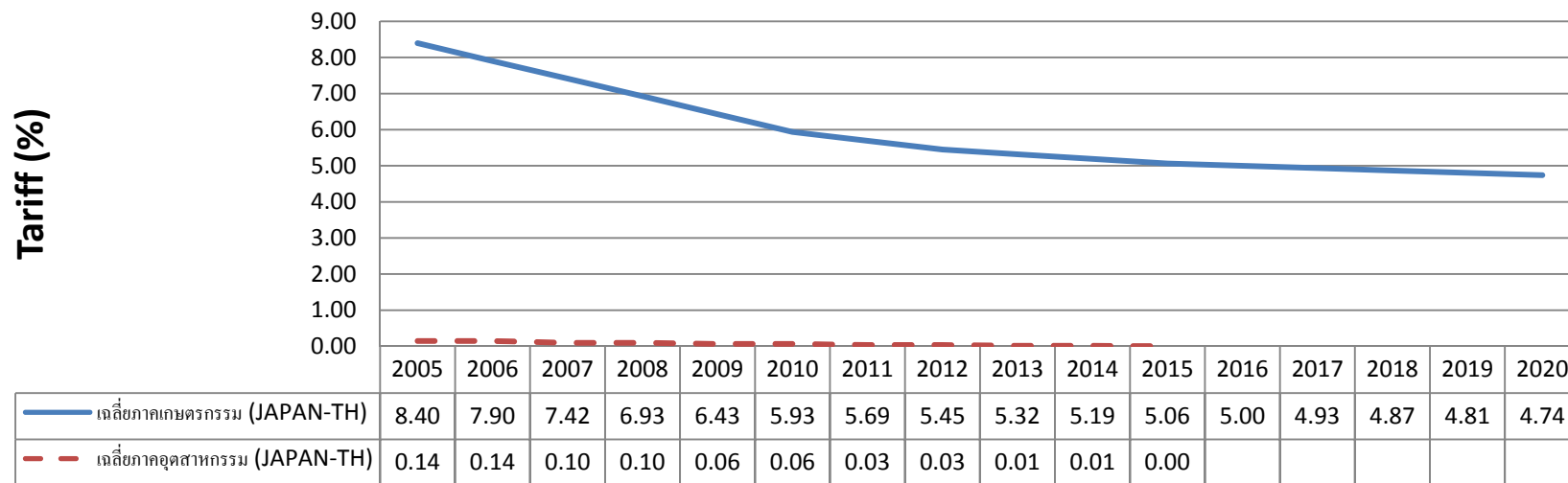
รูปที่ 3 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ประเทศคู่เจรจา (ออสเตรเลีย) เก็บจากไทย

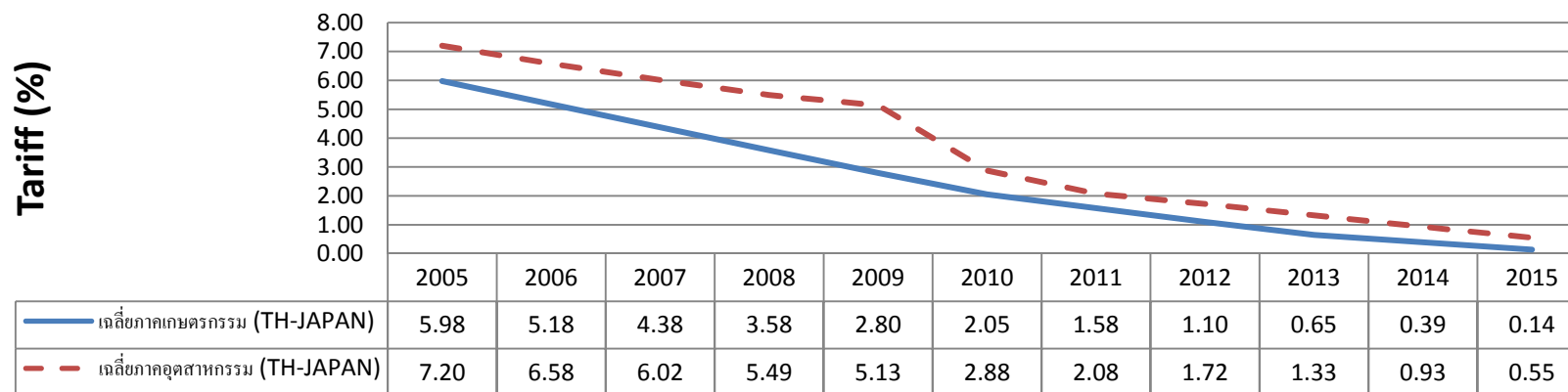
รูปที่ 4 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ไทยเก็บจากประเทศคู่เจรจา (ออสเตรเลีย)

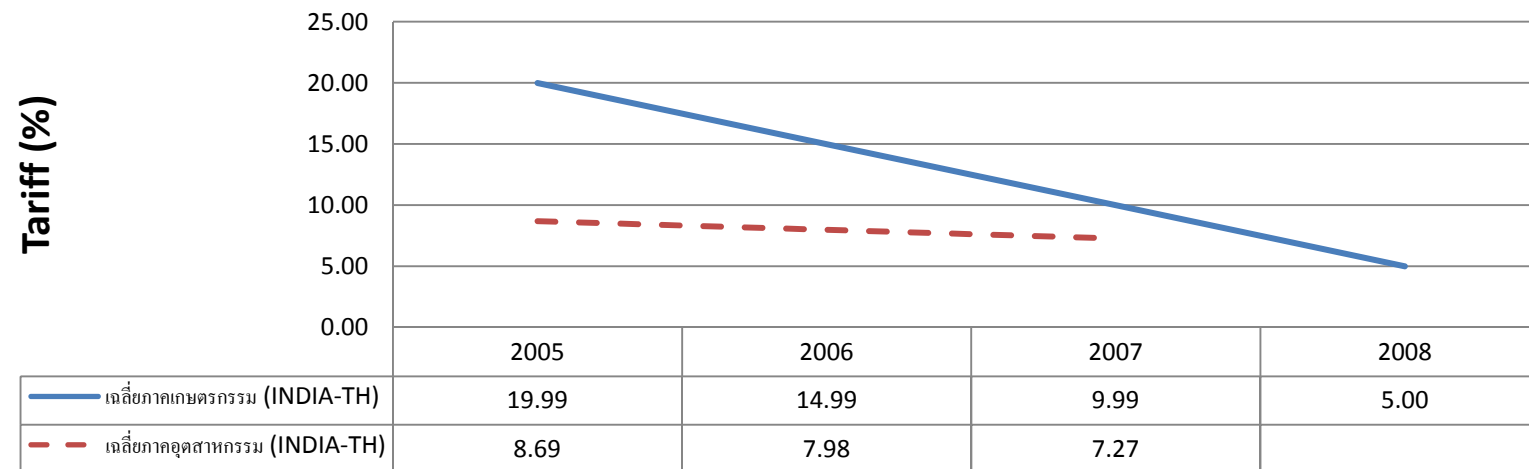
รูปที่ 5 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ประเทศคู่เจรจา (ญี่ปุ่น) เก็บจากไทย

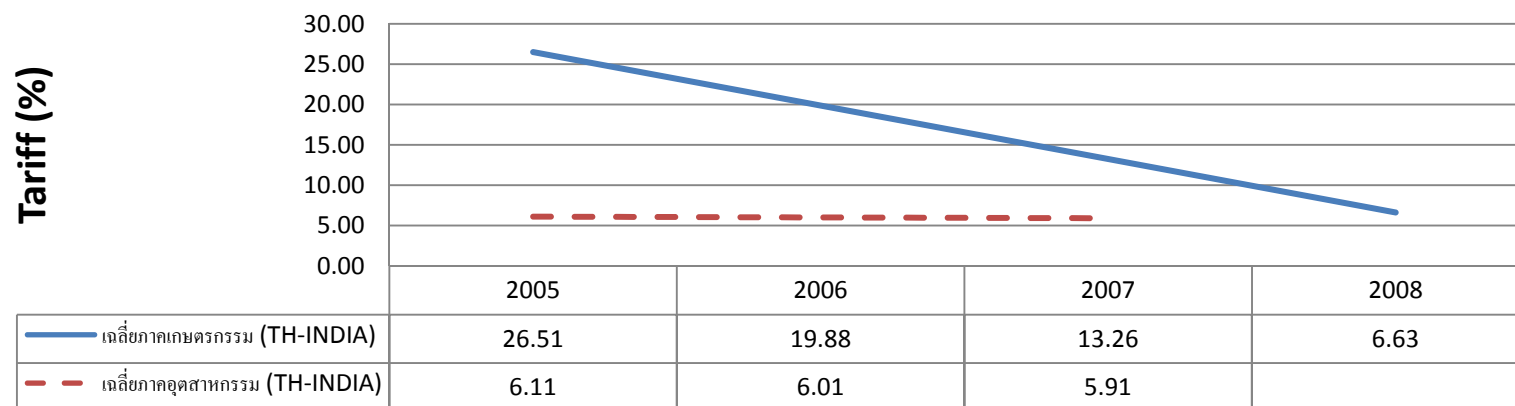
รูปที่ 6 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ไทยเก็บจากประเทศคู่เจรจา (ญี่ปุ่น)

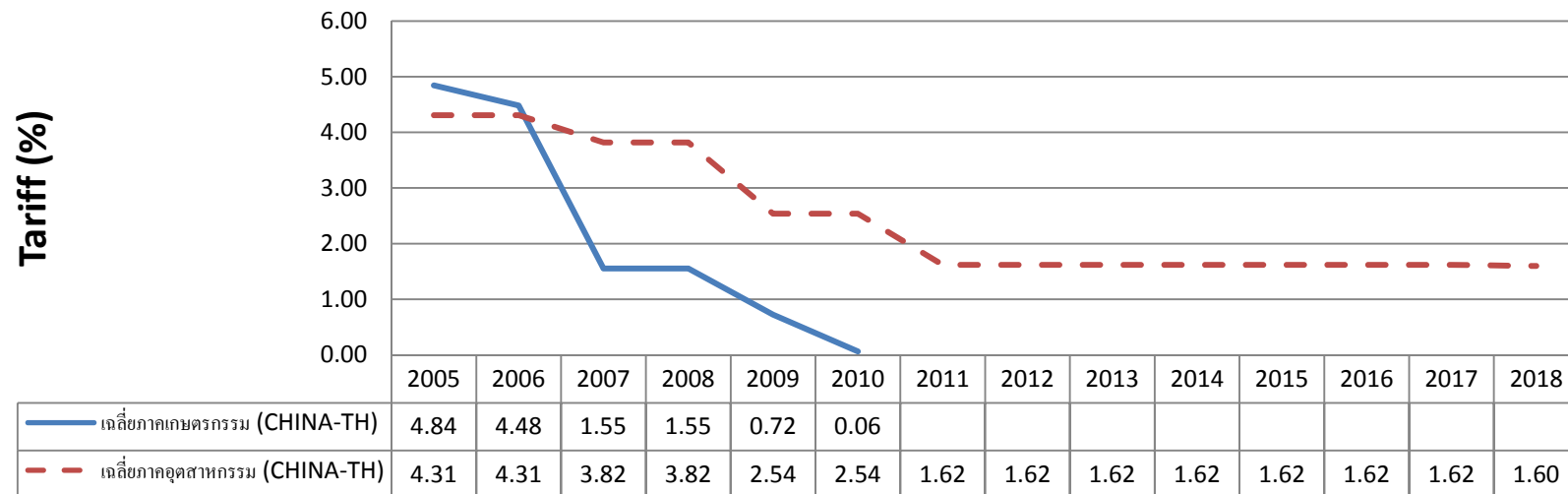
รูปที่ 7 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ประเทศคู่เจรจา (อินเดีย) เก็บจากไทย

รูปที่ 8 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ไทยเก็บจากประเทศคู่เจรจา (อินเดีย)

รูปที่ 11 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ประเทศคู่เจรจา (จีน) เก็บจากไทย

รูปที่ 12 อัตราภาษีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ไทยเก็บจากประเทศคู่เจรจา (จีน)

